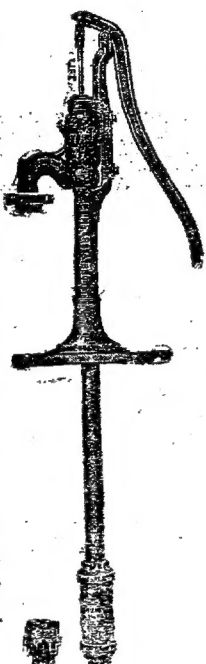

అంధ్ర ప్రదేశ్ వత్రిక గాకి ప్రతిదినము ప్రకటించబడును

VOL. 4. } డెన్న పట్టణము 1918 సం॥ మార్చి నెల 27 వ తేది బుధవారము } No. 296
వంపుటము. 4. } పింగళ నామ సంవత్సర ఫాల్గుణ మాస శుద్ధ పౌర్ణమి గా. } సంచిక ౨౯౬

K. B. JOSHI & Co,
32, Hornby Road Fort,
BOMBAY.
LARGEST HAND PUMP

Our 3 inch Pump is the largest available Hand Pump on the Market. Very useful for Shallow Water. Large capacity to suit small irrigation write for particulars and prices (537)

ALSO

Hand Pumps for very deeps wells up to 150 ft; Tank Pumps of new pattern, ready in stock. Write at once for further particulars.

మహారాజా హోటాలు

(1912 సం॥ లో స్థాపించబడినది.)

చెన్నైలో రాజధానిలో ముఖ్యమైన ఇండియన్ హోటాలు ఏదీలే. నెం. 121 ఆర్.మి.ఎస్.కో-బిల్డ్, మద్రాసు.

(హోటల్స్ ఎదురుగా) (1102)

క్రొత్తలైన అతిసమీపముగానున్న పట్టణమధ్యమందున్నది.

ప్రయాణికులకున్న విద్యాధ్యయనము విడిచివేయకుండుట

కున్న భోజనసౌకర్యములను స్వచ్ఛమైన సౌఖ్యములను

తగు ఏర్పాట్లుచేసి, విద్యలో గడులు ఎత్తే కొద్దీ సౌకర్యము

ములు అనుకూలసౌకర్యములు చేర్చుచు, గాలి శుభ్రమగును.

కాకాభోజనము పూట 1-కి రూ. 0-4-0

ప్రతిదినమున కాకాభోజనము, లేక మాంసాభోజనము,

ఫలహారములు, అనభవముగల హిందువులవలన తయారు

చేయబడి హిందువు లేక యూరోపియనువర్తప్రకారం వడ్డించ

బడును. విద్యాధ్యయన తక్కువ చేయు.

ఈ హోటాలు బర్మా, సిలీను, యూరోపు, ఇండియా,

వస్త్రాభరణములం, దంతముల సంరక్షణము చేసి వచ్చియుండు

ఒక అనుభవము గల నాయకుల గారి మార్గనేజిమెంటులో

యొన్నది. ఛార్జీలు కులభముగా నుండును.

ప్రకటన

(1099)

కృష్ణా డి. మాజీ సుతాలూ కాలో చేరువు కోడూరు పాడు కాశ్యప. బిల్. ను క్తా మొఖాసానారు లేలు వుప్పుల అచ్చాగారి భార్య ముచ్చప్పగారికలన భర్తగారు చేసిన ముఖముల తీసుమానం నిమిత్తము వారసుల అనుమతివైసి సదరు కోడూరుపాడు మొఖాసాగ్రామం విక్రయించబడును. ఈ గ్రామం ఆ పాపునం రైలు స్టేషనుకు మైలుదూరము, బెజ వాడకాలనకు చేరువున్నది. ఈ గ్రామం ఆనుకట్టు య 1242.72 టు. ఈ గ్రామం మీద వచ్చే నికరాదాయం రు 8500 లు. వలయునాకు రాజకుండిలో వుప్పుల రాజుగారికలన కావలసిన సముజాయిషీ కగయరాలు తెలిసికోవచ్చును.

రైన్ మిల్స్ అమ్మకము

బేల్గు సెమిడిజెలు ఆయూఇంజను చే లాగబడుచున్న నర్నాపునం రైనుమిల్లు అమ్మబడును. ఎంచి స్థితిలో నున్నది. వికరములనిమిత్తము స్వయముగాగాని, లేక ఉత్తరముద్వారా గా తెలిసికోవచ్చును. పోడూరి వెంకయ్య, (1182) రైనుమిల్లు, నర్నాపురం, కృష్ణా జిల్లా.

గొనోజాన్

ఎటుకుంటి సెగరోగములవైనను మా గొనోజాన్ పు చ్చుకొనిన యెడల తక్షణమే గుణము నిచ్చుచు వ్యాధులకు కంబంధించిన పురుగులను అడుగంట వాశనము చేయును. (1081) బుడ్డి 1-కి పోక్టీజి సహా గు 2-12-0. A. H. Solomon & Co., (Depot - A.D) No. 29, Thana Street, Chintadripet, MADRAS.

శ్రీపాద సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రికృత నవలలు.

శ్రీ శానవాటిక.

కాలికో 1-0-0, రాకసు 0-14-0

మిథునానురాగము.

వెల 0-12-0.

839

మా నేజరు కలాభివర్ధని.

రాయవరం, రామచంద్రపురం పోస్టు గోదావరి జిల్లా.

ప్రోరత్ ఆయిక్

పుష్పములతో తయారుచేయబడిన మిగుల శ్రేష్ఠమైన తలనూనె గుమారు 25 సంవత్సరములుగా ప్రసిద్ధిచెందియున్నది ఈ నూనె అధిక గువాసనగల దియు, తలకు చల్లదన మిచ్చును. ప్రేడు మార్కు- పుష్పాల్ ఖరీదు బుడ్డి 1-కి ఒక రూపాయ.

దజక 1-కి 9 రూపాయలు.

Bengal Chemical & Pharmaceutical Works, Ltd.,

91, Upper Circular Road, CALCUTTA.

908

Local Agents

P. Rangiah Chetty & Sons, Madras.
Indian Industrial Co.,
M. R. Chandra &
Madras Swadeshi Stores

తమ కార్యములను సకాలములో నెరవేర్చుకొను నిశ్చయించు జనులందరును

"ఎలెక్ట్రా" నాచిని కొన్నచో చాల సహాయమును పొందెదరు.

సరియైన కాలములో తమ సంకేతిక స్థలములకు పోగలరు.

"ఎలెక్ట్రా"

(1049)

ఎలెక్ట్రా తమ సదక

చాల దివ్యముగ నుండును.

గడియారములయు శ్రేష్ఠమైన

పరికరములతో చేయబడినది.

బెర్నులో 1914 సం॥న జరిగిన

జాతీయ వస్తుప్రదర్శనమున గావ్రలేటు

స్వీసు ఎలెక్ట్రానాచికి గొప్పబహుమతి

(గాంధీ ప్రతిష్ఠ) ఒకంగబడినది.

గొప్ప బహుమానము.

గ్వాల్ టే కం పె సీ, స్విస్ మే డు.

నమ్మక మైనగడియారములు. చౌకధరలు. పలువిధములగు వాచీలుగలవు. ప్రతిచోటను దొరకును.

ఏజంట్లు: జి. ఇ. సంపత్ శెట్టి అండుకో, ఎస్.ప్లనేడు, దరాసు.

అమృతాంజనము

చక్కని డబ్బితో సహా సీసా 1-కి వెల 0-8-0.

తలనొప్పల మాన్పును,

పార్శ్వపు నొప్పల భార

దోలును. నాయువు

పోట్ల పొగొట్టును.

సేవాసనగలిగి యుండును.

ప్రతియుంట నుండదగినది.

వనమూలికలచే హిందూ జేక మంసు

తయారుచేయబడు మంచిమందు.

దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనం డిపో. } 109, ఫోరీకోడ్డు, బొంబాయి,
} 6, రంజునెట్టి వీధి, మద్రాసు.

నీతాస్వేషణము లేక లంకా దహనము.

అయిదంకముల నాటకము.

చుట్టలాల్కు పద్యములు! శ్రావ్యమగు పోర్చు మిట్లు!!

ఇయ్యది మృదువధురకైలిం. ప్రాయబడినది. జనసామాన్య

మన కెల్లరక సుబోధకము. ప్రదర్శనానకూలముగ నున్నది.

భక్తిరసపూరితమైన చక్కని కర్ణాటకాది వర్ణమెట్లులతో

నిండియుండును. ఒకపర్వాము చదివినను, ప్రదర్శించినను

మన కరు. పనిగూర్చి నెల్లూరువాస్తవ్యులును బందరు నోలిలు

కాలేజి ప్రాధాన గురు శ్రీయంతి ముత్తరాజు సుబ్బారావు

ఎం. ఏ. గా రంగంగియభిప్రాయమును చదివిన ఈ నాటక

రాజము యొక్క ప్రాశస్త్యము చదివరులకే బోధపడును.

పుస్తకము ఖరీదు రూ. 1.0-0. తపోగూలి వేణు.

గ్రంథకర్త: పసుమి రి యజ్ఞ సారాయణశాస్త్రి,

(980) భొజ్జలి కేట, బందరు

అదివచ్చికొన లేక జున్ను

తులం 1 కి రూ. 3-8-0

అమృతాంజనము, డిపో, బొంబాయి ఆంధ్ర మద్రాసు.

మద్రాసు యేజంటు: — మేనాకా పురుషోత్తమాస్త్రి, చైనాబజారు రోడ్డు, మదరాసు.

పత్రికా నిషేధము

అక్షేపక సభ.

నిన్నటి సాయంత్రము 5-30 గంటలకు, ప్రజాస్వామ్య సంఘమువారి యాజమాన్యము క్రింద గోల్డ్ ఫన్ మందు బర్మా ప్రభుత్వము వారు, "అచ్యుత బహు, న్యాయండియా, హిందూ పత్రికలను" తమ రాష్ట్రములోనికి రాకుండా నిషేధించి నందులకు, చెన్నపురి పౌరులు బర్మా ప్రభుత్వపు చర్యను ఖండించుటకై సభగావించిరి. వెంకట చుండి విద్యార్థులును, ప్రేక్షకులును సభకు విచ్చేసిరి. ఆదినిమిషము, ఎస్. కస్తూరి రంగయ్యగారు, ఎ. రంగస్వామి అయ్యగారు, జి.ఎ. నటేశ్వరు, జి. ఎస్. ఆరండేలు, బి. పి. వాడియా, సి.పి. రామ స్వామి అయ్యగారు, ఎల్. పి. గోవింద రాఘవయ్యగారు, జి. ప్రకాశము, ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణ, పి. నాగభూషణం, సత్యమూర్తి, చల్లా గురుస్వామి శ్రేష్ఠి, జి.వి. గోపాలస్వామి మొదలియ్యారుగాళ్లు ముగ్గురు వారును సభాపేక్షిక సలంకరించిరి. ఎల్. పి. గోవింద రాఘవయ్యగారు రగ్రాసవాధిపత్యము వహించిరి.

అధ్యక్షులు

సభాపేక్షమును చెప్పుచు బర్మా ప్రభుత్వము వారు "అచ్యుత బహు, న్యాయండియా, హిందూ" పత్రికలమూడింటిని తమ రాష్ట్రములోనికి రాకుండా నిషేధించినందులకు వన పరిపూర్ణ అసమ్మతిని ఆగ్రహమును వెల్లెబ్బి, వారి చర్యను ఖండించుటకై నేడిచట మనము సమాజేతమైతి మనియు ఇంగ్లండుదేశమున ప్రతికా నిర్వాహకులకు గల స్వేచ్ఛాస్వాతంత్ర్యములను హైందవ ప్రతికాధిపతుల మీద విధింపబడిన ప్రతికాకాసన నిషేధములను చూడ విచారమును, ఆగ్రహమును తప్పక జనించుననియు చెప్పిరి. ఇది అన్యాయము. బర్మా ప్రభుత్వమువారి కింత ఆధార మేమియులేక పోస్టాఫీసు నిబంధనల మూలమున ఈపత్రికల నిషేధించిట్లు కాననగును. బ్రిటిషుఇండియాలో నొక ప్రాంతమున స్వేచ్ఛగా ప్రచారము నొందు పత్రికలు మరియొక ప్రాంతమున నిషేధింపబడుట ఆప్రాంతమువారి విశేష హింసితయును అన్యాయమును దౌర్జన్యమునుచూపును. బర్మా ప్రభుత్వమువారి చర్యకు వారేమైన సూక్ష్మైన కారణమొసంగ గలరని నాకు తోచదు. ఈపత్రికల వలన ప్రజలకునిజస్థితుల జ్ఞానమును రాజకీయ జ్ఞానమును ప్రజాస్వాత్మ్యధర్మములను స్వాతంత్ర్యాభిమానమును గలిగించి తమ నిరంకుశాధికారమునకు భంగము కలుగు నేమో యని బర్మా ప్రభుత్వమువారి దృష్టిప్రాయపడి, తమ నిరంకుశాధికార మింకను కొంత కాల మవిచ్ఛిన్నముగ జరుపుకొనుటకై తమ చేతనైన ఈ తీర్మానము నాలోచించియుండురు. ఇదిగాక ఇతర కారణమేమియు స్ఫురించుటలేదు. ఈ మాడు పత్రికలను నిన్న మొన్న పట్టినదిగావు. వెంకటసంతకర్త ము ల నుండి అభిప్రాయభేదము లేకుండా, అవిచ్ఛిన్నముగ విజ్ఞానతేజము ప్రసరింపజేయుచుండ బర్మా ప్రభుత్వమువారి చర్యకు కారణ మేమైయుండునో? వారిపూర్వదే ఆంగ్లోనాథలితముల చూచి మేల్కొంచి యుండురు. ప్రజల అజ్ఞానమును తొలగించి, విజ్ఞానమును గలిగించి వారియందు నూతన భావములను నూతన నాత్యములను స్ఫురింప జేయుట బర్మా ప్రభుత్వమువారి కిష్టములేదు కాబోలు. మన పట్టణములో "మదరాసు మెయిలు" "జస్టిసు" పత్రికలు వింత ఆంగ్లోనాథచేసినను ప్రభుత్వము వారు వానిని కిక్కింప నిష్టపడరు. వానియందు దంత పక్షపాత బుద్ధితో వర్తించు ప్రభుత్వము నేమనవచ్చును?

పోస్టాఫీసు నిబంధనలలో అత్యంతావసరమయిన విషయములందు పోస్టుమాస్టరు ఉత్తరములనుగాని, బంగీలనుగాని చిరు నామాదారన కిచ్చుటమానివేయ వచ్చునని యున్నది. ఈ మాడుపత్రికలను చిరునామాదారుల కొసగకుండా నాపుదల చేయునంత అవసరమేమి సంభవించినది? ఈ విషయమున బర్మా ప్రభుత్వమువారు ఇండియా ప్రభుత్వమువారియనుమతిలేక చేసియుండరు. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు తమ యనుమతిని తెలిపియే యుండురు.

బర్మా ప్రభుత్వమువారు తమ చర్యలను వెల్లెబ్బెత్తుట గలగునో నూతనావేశము తొందరపడి ఇట్టిచర్యకు బూను కొనుట వారి గౌరవమునకు భంగము కలిగింతును. తమిళా నిబంధనల ప్రకారముచేసికొని బర్మా ప్రభుత్వమువారికి నిషేధమును గావించుట వారి సిద్ధినికలుగును. ఇట్టిచర్యను మన్నించి, దీనిని హిందూదేశమునందలి అశాంతిని అణగారినది తెలుగుభాషను గంభీరముగాను ఇతర ప్రదేశములందును వివిధ

యుచున్నారు. వారును మనమును ఏకజాతీయుల మగుటచే వారితో మన కన్యోన్యభాంధవ్యములు విశేషముగా నుండును. ఈ ఆపద వారికి సంభవించిన నది మనకు సంభవించినదనియే తలపవలయు. మనము తగిన ఆందోళన సల్పి మన మిత్రుల నీయాపదనుండి తొలగించినగాని మన ధర్మమును మనము నెఱచేర్చినవారము కాకాలము.

ఇట్టి ఘోరకృత్యముల నివారణకు ఒక్కటే ఉపాయము. అది ప్రభుత్వతంత్రమును మార్చుటయే! కాసననిర్వాణ సభలలో ప్రజానియుక్త సభ్యులసంఖ్య ఎక్కువగుగా నుండవలెక. ప్రభుత్వ నిర్వాహక సంఘమువారు కాసనసభవారి తీర్మానములకు లోబడియుండవలయును. అప్పుడుగాని మన దేశము బాగుపడదు.

సి. పి. రామస్వామయ్యగారు.

"పోస్టాఫీసు సవరణ కాసనముక్రింద బర్మా ప్రభుత్వము వారు, "అచ్యుత బహు పత్రిక, న్యాయండియా, హిందూ" పత్రికలను తమ రాష్ట్రములోనికి రాకుండా అన్యాయముగా నిషేధించి నందులకు చెన్నపురి పౌరులు తమ యసమ్మతిని తెల్పుచు ప్రభుత్వమువారి చర్యను ఖండించుచున్నారు." అను తీర్మానము నుపసాదించుచు యిట్లుపద్యసింపిరి:- వై మూడు పత్రికలతోపాటు, "బొంబాయి క్రానికలు, బెంగాలీ లీడరు" యీ మూడు పత్రికలను గూడ నిషేధించిన బాగుం డేడిది. ఇట్టి మార్పులు సంభవించుట హాగ్లోల్ బట్టరుగారి యొక్కయు 50 రెజిస్ట్రార్ క్రాడెక్టుగారి యొక్కయు ప్రభుత్వపత్రమనిచెప్పవచ్చును. బహుశః వారు తమరాష్ట్ర ప్రజల ప్రతినిధి జీవనమును తమ కనుగుణ్యముగా నుండవలయు నని కోరుదురనియు తమ యుద్దేశ్యములకే మాత్రము భిన్నము కలిగినను వానిని మార్చుటకు సర్వ ప్రయత్నములు సల్పుదు రనియు ఈ పత్రికల నిషేధమునల నూహింపవలసియున్నది. అనదిసంబంధ విమగు విరామము లేక న్యాయండియా హిందూపత్రిక వ్రాతలను ఖండించుచు వ్రాయుచున్న మెయిలు, జస్టిసుపత్రికల నేల నిషేధించరాదో తెలియవచ్చును. ఈ రెండుపత్రికల మూలకముగా నైనను బర్మాదేశములకు న్యాయండియా హిందూపత్రిక లేమి వ్రాయుచున్నది సువ్యక్తము కాగలవు. కాబట్టి వీనిని నిషేధించినందువలన ప్రజల కెట్టి నష్టమును కలుగబోదు. ఈపత్రికలతో పాటు మెయిలు, జస్టిసు పత్రికలను గూడ నిషేధించిన తప్పక కీనువాటిల్లును. బర్మా ప్రభుత్వమువారి మాడు పత్రికలను నాపుదల చేసినంతమాత్రముచే తత్ప్రతికాధిపతులకు విశేషనష్టము సంభవించుటకు మారుగా పత్రికల ప్రకటన హెచ్చయి మరింత లాభము కలుగును. ఈవిషయమై ప్రభుత్వమువారిలోంచిని వెంటనే తమ ఉత్తరవును తీసివేసిన యీ ఉపద్రవము తొలగును.

వెంటరావకాస్త్రీగారు తీర్మానము నామోదింపగా, అది సర్వజనాంగీకృత మయ్యెను.

బి. పి. వాడియాగారు.

"అచ్యుత బహు పత్రిక హిందూ, న్యాయండియా, పత్రికలను బర్మాదేశములోనికి రాకుండా చేయుటలో ప్రభుత్వము వారు అన్యాయముగా గావించిన అకృత్యమును ఖండింపవలయు నని బర్మాదేశముల సీసభవారు హెచ్చరించు చున్నారు"ని యొక తీర్మాన ముపసాదించుచు ఇట్లు నడిపిరి:- నిరంకుశాధికారుల దౌర్జన్యము మరియొక పర్యాయము వెల్లడియైనందులకు నేను సంతపించుచున్నాను. లయనల్ కర్మిగుగారు బర్మాదేశమును హిందూదేశమునండి విభజింపవలయుననియు, హిందూ

దేశమున కొసంగబడు సంస్కరణములు, బర్మాదేశమున కొసంగబడకుండదనియు వ్రాసియుండిరి. బర్మాదేశము హిందూదేశముతో కలసి తోడిదేశముగా నుండవలసినదియు, లేక ప్రత్యేక రాష్ట్రముగ విభజింపబడవలసినదియు, నిర్ణయముటలయైనలు కర్మిగుగారును యూరోపియను సంఘమువారేనా? అధికారులు ఈ దేశములయొక్క భావిస్థితియంతయు నిర్ణయించుటకు వారెవరు? ఏదేకపు భావిస్థితి ఆదేశప్రజలే నిర్ణయించుకొనవలయును. మదరాసు మెయిలు జస్టిసుపత్రికల చరువలని నది లేక అచ్యుత బహు, న్యాయండియా, హిందూపత్రికలచరువు కొనవలసినది బర్మా ప్రజలు నిర్ణయించు కొనవలయును గాని ప్రభుత్వము వారి నిర్ణయించునది? ఈ మూడు పత్రికలను, చందాదారులకు నివ్వక, పత్రికాధిపతులకు నివ్వక ప్రభుత్వము వారుగాని, తపాలాఫీసువారుగాని ఏమిచేయుచున్నది తెలియవచ్చును.

బర్మాదేశముల మనజాతివారు గావున వారికి తోడ్పడి సహాయ మొసంగుట మనవిధియై యున్నది. ఇట్టి యుద్ధగువును ఖండించవలయునని బర్మాలోని మనదేశీయులను మనము ప్రోత్సహింప వలవలయును.

ఈ తీర్మానమును చక్రయ్యగారామోదింప నది యంగికరింపబడెను.

ఆరండేలుగారు.

వై తీర్మానములను, హిందూదేశ కాన్గ్రెస్కుని, వై ప్రాయ, బర్మాల్మెంటు గవర్నరులకును తెలియపరచుటకు సభవారు అధ్యక్షులను కోరుచున్నారను తీర్మానమును తమ సహజహృదయ భారతీయో నుపసాదించుచు ఇట్లు చెప్పిరి:- బర్మా ప్రభుత్వమువారి ప్రసక్తము సంతాప సంతోషములను కలిగించుచున్నది. ఈపత్రికల నిషేధించుటలకు విశేష ధనశక్త్యము లేకుండగనే వానికి ప్రకటన హెచ్చయి వానికి ప్రాముఖ్యము వచ్చివందులకు సంతోషమును, వీనితోపాటుగ బొంబాయి క్రానికలు, లీడరు, బెంగాలీ మొదలైన ముఖ్య పత్రికలు నిషేధింపబడి ప్రాముఖ్యమునకు రానందులకు సంతాపమును కలుగుచున్నది. నిరంకుశాధికారుల కొక విధమైన తీవ్రజాడ్యము తగిలినట్లు కనబడుచున్నది. ఈ జాడ్యము నానాటికి అభివృద్ధి కెంది ప్రాజాపాయమునకు కారణమగుచున్నది. గాని తిగ్గుచున్నట్లు కనబడుటలేదు. ఇంగ్లండులోని ప్రజలు యుద్ధభూమికి చేరువలోనుండుటం బట్టి ప్రభుత్వము వారు తమ దేశేయమునకై కొన్ని కఠినకాసన ప్రయోగములు చేయుట అవసరము. ఏమియు యుద్ధము లేని యీ హైదరాబాద్ దేశమందు గూడ నిట్టి కాసన ప్రయోగముల నుపయోగించుటకు గాగణమేమి? ఇచ్చటి నిరంకుశాధికారులు అచ్చటి నిరంకుశాధికారులతో కొంతకాలము కలసి మెలసి యుండుటవల వారియలవాట్లు కూడ వీరికలవడినట్లు కనబడుచున్నది. గాని "ఒకరి అచ్యుతము మరియొకరి విషము" అను ఘోషాక్షి మన నిరంకుశాధికారులు మరచినట్లు కనబడుచున్నది.

వీరికి నానాటికి జాడ్యము మురుచుచున్నది. మురుగుటయే గాక తమ నాశనమునకు తామే కారకులగుచున్నారు. ఈ తీర్మానమును జైషభమును నేవించిన వారి గోగము కుదురగలదు.

ఈ తీర్మానమును ద్వారకానాథ తెలాంగు గారామోదించిరి.

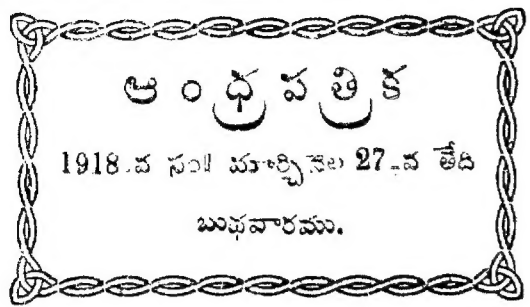
ఆగ్రాసవాధిపతికి వందనములతో సభ అంతమొందెను.

జై గు భ య ము లే దు. వైద్యరత్న వండిత డి. గోపాలాచార్యులవారి జై గు జై గు ని వార కౌ ష థ ము లు మా మందులు గడచిన 1 వది వత్సరములకు ఇండియా, బర్మా, సిలోన్ దేశములయందును, స్వదేశసంస్థానముల యందును అనేక జైగు కోగులను కాపాడుట లోకవిదితము. మేము లేలుపు విధానముల ననుసరించిన జై గు సో క దు. హైదరాబాద్ నామకము 5 కోస్తుల బుడ్డి ౧-కి రూ ౧౦-౦౦ | తతభారత్పురం 1 కోస్తు బుడ్డి ౧-కి రూ ౧౦-౦౦ డిల్కో 8 " " ౦-౧౦-౦౦ | డిల్కో 8 " " ౦-౧౦-౦౦ ప్యాకెట్లను పోస్టల్ టేము: కోరువారి నూతన్ కార్డులలో గుదితముగా కేటకమును, కంఠి నిధానము: "వెండిట్" ముద్రావో. ఆయుర్వేదాశ్రమం, ౫౫, ఆచారప్పనగిరి, బి.టి, మదరాసు

27 వ కృష్ణామండలసభ

ఇది కిరుపూరుతాలూకా గంపలగూడెము నందు మ. రా. శ్రీ. కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారి యధ్యక్షతనకింద మార్చి 30, 31 ఎప్రిల్ 1-తేదీలను మధ్యాహ్నం 12 గంటల నుండి జరుగును. మండలవాసులు దయచేయ ప్రార్థితులు.

కోటగిరి వెంకటకృష్ణారావు బహదర్,
ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడు.

కాలము మించలేదు

కాంగ్రెసు విధానము భారతీయుల పరిపూర్ణాశయముల వ్యక్తీకరించుట లేదనుభావము దేశములో క్రబలమగుచున్నది. కాంగ్రెసు విధాన మేర్పడిన పిమ్మట భారతీయుల యాశయములలో మార్పు లనేకములు గలిగెను. క్రభుత్వమువారు శాశ్వతాయత స్వకరిచాలనమే తమ యాదర్శమని ప్రకటించిరి. ఆదర్శమున క్రజలకును, క్రభుత్వమువారికిని భేద మెక్కడనులేదు. ఆదర్శమును చేరుటలో కాలపరిమితి గూర్చియు, సోపానముల గూర్చియు కొంత భేద ముండిన నుండవచ్చును. అట్టి స్థితిలో, క్రభుత్వాదర్శ ప్రకటనమునకు బూర్వ మేర్పరుపబడిన కాంగ్రెసువిధానము మార్పు జెందగూడదని దలంచుట భావ్యము గాదు. కాంగ్రెసు విధానము సంపూర్ణతనుసూచించదను నభిప్రాయము, గత కాంగ్రెసుమహాసభలో కొంత వరకు వెల్లడియైనది. కాంగ్రెసు రాయబారమును, ఆంగ్ల దేశమునకు బంపుటకుముందు, ప్రత్యేక కాంగ్రెసు సమావేశము జరుగుట యుక్తమని బిసెటుగారి యభిప్రాయము. ఈ యభిప్రాయమే అఖిల భారత కాంగ్రెసు సంఘ సమావేశమున వ్యక్తమయినది. మాంటాగూగారి సూచనల ననుసరించి కాంగ్రెసువిధానమును ప్రత్యేకసభలో సేర్పజుటకును, దానిని ఆంగ్ల దేశీయుల యెదుటనుంచుటకును, కాంగ్రెసు నాయకులు నిశ్చయించిరి. అందుచే, కాంగ్రెసువిధానమును పరిస్థితుల ననుసరించి మార్పుటకు, ఎల్లరును సంసిద్ధులయినట్లుల తోచుచున్నది. ఇప్పుడు వెడలు రాయబారము లెవ్వియు సంస్కరణ విధాన వివరముల గూర్చి చర్చింపక, స్వరాజ్య సూత్రములను మాత్ర మనువదింప బూనుకొనును. ప్రత్యేక కాంగ్రెసు సమావేశము గూడులోపల, దేశీయుల యాశయము లేతీరున మార్పు జెందుచున్నవై, ఎట్టి ప్రజాపరిపాలనముచే ప్రజలు సంతృప్తి జెందెదరో యీ తరుణము నుండియు కనుగొనుట దేశ నాయకుల క్రధానకర్తవ్యము. దేశీయుల పూర్ణాశయముల కనుగొన్య మగు నూతనసంస్కరణ విధానము సేర్పజిది, కాంగ్రెసు సభలో దానిని పూర్ణముగ చర్చించుట భావ్యము. ఆ విధానమునకు తగ్గిది సంస్కరణములకు, హిందూదేశ మంగీకరింపదని, దేశపు మనోనిశ్చయమును వెలిబుచ్చవలెను.

కాంగ్రెసు సంస్కరణములలో క్రొత్తమాన్యుల గావించవలయు నని, యనేక దిశలనుండి సూచనలు వెలువడుచున్నవి. స్వకరిచాలనమునకు భాషాక రాష్ట్ర విభాగము మూలాధారముగ నుండవలెనని, ఆంధ్రులు గోరుచున్నారు. సంస్కర

ణ విధానమున మార్పుల గోరునది ఆంధ్రులొక్కరేగాదు. నూతన సంస్కరణములలో భారతీయు లెల్లరకును సమానమగు నెన్నిక హక్కుల ప్రసాదింప గోరవలయునని మరాటాపత్రిక వ్రాయుచున్నది. ఈస్వాతంత్ర్యము ఒక్క రుష్యాలో మాత్రము పరివర్తనానంతర మొనగబడినది. మిగిలిన దేశములలో నిది యమలునందు లేదు. కాని నూతన శకారంభమున, ఉత్కృష్ట మగు స్వరాజ్యమునే ప్రసాదింపవలయు నని కోరక, ఫల విరహితముగు విధానము గోరుట లాభకరము గాదని, మరాటాపత్రిక హెచ్చరించుచున్నది. సార్వజనిక స్వాతంత్ర్య ప్రధానముచే లాభము లనేకములు గలవు. ప్రతి స్త్రీకిని, పురుషునకును పరిపాలనాశాశ్వత కొంతవరకు సుగ్రాహ్యమగును. ప్రజాపరిపాలనాలాభముల నెల్లరును గ్రహించుటకు వీలుగలుగును. నియోజకవర్గమునకు రాజకీయ విద్య త్వరలో నలవడును. ప్రతినిధులు ప్రజాభిప్రాయములకు విరుద్ధముగ బ్రవర్తించుటకు వెఱిగొందెదరు. ప్రజాపరిపాలనము ప్రజావాంఛ ననుసరించి జరుగుటకు వీలగును. అధికారము బీదలగు ప్రజాసామాన్యము చే జక్కిన నష్టము గలుగు నని యూహింపవచ్చును. కాని, కొలది మంది భాగ్యవంతుల హస్తములలో అధికారము కేంద్రీకృత మగుట కంటె, ప్రజాసామాన్యపు హస్తగత మగుటయే శ్రేయస్కరము.

స్త్రీ స్వాతంత్ర్యసమస్య నిపుడే పరిష్కరింపవలయునని, ఆంగ్ల దేశముందలి స్త్రీస్వాతంత్ర్యపు పోరాటములో నెక్కుడుగ పాల్గొనిన జనరాజదాసనతి. అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘ సభ్యుల కీక్రింది లేఖ నంపెను.

“60 లక్షలమంది ఆంగ్లస్త్రీల కిప్పుడు స్వాతంత్ర్య మొసగ బడినది. సామ్రాజ్యపు భావిస్థితి ఆంగ్ల పురుషులవలె, ఆంగ్లస్త్రీలపైన గూడ నిలిచి యున్నది. రానున్న సంస్కరణములలో హైందవ స్త్రీల స్థానముగూర్చి కాంగ్రెసు సంఘాభిప్రాయ మెద్దియో వెల్లడించుటకు, మీ రడుగవలయు నని, నేగోరుచున్నాను. హైందవస్వరాజ్యసమస్య పట్ల ఆంగ్ల దేశ స్త్రీలు సానుభూతి జూపుటలేదని నాకు తెలియుచున్నది. హిందూదేశమున స్త్రీలకు నీచ స్థాన మొనగబడిన దని, వారిలో నభిప్రాయము వ్యాపించి యున్నది. కాంగ్రెసు విధాన నిర్మాతలన మునకు కృషి సలుపుచున్న ఇండో బ్రిటిషు సంఘమువారు, సంస్కరణముల యెడ ప్రాతికూల్యముజూపుట కాంగ్లదేశ స్త్రీలను పురికొల్పుచున్నారు. ఎట్టి సంస్కరణములు ప్రసాదింపబడినను, హైందవ స్త్రీలకు పురుషులతో బాటు రాజకీయ స్వత్వములు ప్రసాదింపబడు ననియు, స్వాతంత్ర్యానుభవమునకు స్త్రీపురుష భేద మట్లు పడదనియు, ఆంగ్లస్త్రీల కథయ మొసగవలయు ననియు, నాకు కోర్కెగలదు. ఈ విషయమై కాంగ్రెసుకమిటీవారు అసెండ్లిగముగ నభిప్రాయము దెలుపుచో, రాబోవు నెన్నికలలో పాల్గొను 60 లక్షలమంది స్త్రీలలో స్వరాజ్యోద్యమమునెడ విశ్వాసముదయించును. ఎనుబదివర్సెరములు స్వత్వములకొరకై పోరాడుచున్న ఆంగ్లదేశస్త్రీలు స్వాతంత్ర్యముననుభవించునపుడు తమభారతీయ సోదరీమణుల ఉద్ధారణమును మఱువజాలరు. అందుచే, నీ ముఖ్యవిషయమై కాంగ్రెసు సంఘమువారాలో చించునట్లు, మీ రీ సమస్యను సభయెదుటకు దెచ్చెదరా? ఆలస్యములేకుండ రాష్ట్రీయసమావేశములలో నీ సమస్యను గూర్చి చర్చించుటకు వీలగునట్లు, కాంగ్రెసుసభ వెంటనే కార్యమునకు గడంగవలయును. ఆంగ్లదేశమున ప్రజాస్వామ్యమునకై కృషిసలుపుచున్న సంఘములన్ని

టికిని, కాంగ్రెసు సంఘ తీర్మానమును వెంటనే పంపుట యత్నవసరము. ఈ లేఖను కాంగ్రెసు సంఘ సభ్యులకును, వార్తాపత్రికలకును పంపుచున్నాను. కార్యమునకు గడంగక ముందీ విషయమై చర్చ బాగుగ జరుగవలయునని నాయభిప్రాయము.”

ప్రాతినిధ్యము లేనిది, పన్నుల విధింపగూడదను సూత్రము నాగరికదేశములందెల్లడల నంగీకరింపబడుచున్నది. స్త్రీస్వాతంత్ర్యము పాశ్చాత్య దేశములందు క్రమ క్రమముగ నెలకొల్పుబడుచున్నది. ప్రాచీన సాంప్రదాయ బద్ధ మగు నాంగ్ల దేశము గూడ నీ మార్పు నకు తుట్టతుద కంగీకరించినది. అరువదిలక్షల స్త్రీలకు ఎన్నిక హక్కు ప్రసాదింప బడినది. వీరందరును రానున్న ఎన్నికలలో పాల్గొందురు. నూతనముగ స్వాతంత్ర్యము బడసిన వీరి సాయము హిందూ దేశమునకు చాల లాభకరముగ నుండును. సంస్కరణ విధానములో స్త్రీస్వాతంత్ర్య సమస్య గూర్చి భారతదేశాభిప్రాయము వ్యక్తీకరింపబడదేని, వారు మన స్వాతంత్ర్యప్రియత్వము గూర్చి విశ్వసించ జాలరు. అందుచే కాంగ్రెసు సంఘము వారి సమస్య గూర్చి యోచించుట యవసరమని స్పష్టమగుచున్నది. సంస్కరణ విధానమున క్రొత్త మార్పుల గోరువా రందరును, సత్వర కార్యక్రమమునే సూచించుచున్నారు. భాషాప్రయుక్త రాష్ట్ర విభజనము పై రెండు మార్పులకన్న విపరీతమని గాని, అసాధ్యమనిగాని యెంచ వీలులేదు. సంస్కరణ విధానపు వివరములలో నీ సందిగ్ధ తరుణమున మార్పుల గావించుట నసాధ్యమని రాష్ట్రవాదులు వెఱిగొంద నవసరములేదు. ప్రత్యేక కాంగ్రెసు మహాసభ జరుగుటకును, నూతన సంస్కరణవిధానము సేర్పజుటకును, నింకను వ్యవధి గలదు. ఈ గడువులోపల ఆంధ్రనాయకులు శ్రద్ధవహించి కృషి సలువవలయును. అన్య రాష్ట్రవాసులకు నూతన సందేశమును బోధింపవలెను. రాష్ట్ర నిర్మాణ సిద్ధాంతము పై కాంగ్రెసు నాయకులకు గల దురభిప్రాయముల బోనాడవలెను. పత్రికలలో వ్యాసములు, ఉపన్యాసములు, వాగ్వివాదములు, కరపత్రములు, మొదలగు సాధనములీ కార్యమునకు దోడ్పడును. నిరంతర సంచలనమే కార్యసాఫల్యమునకు మార్గము. మన యుద్దేశములతో నేరేఖించుచున్న మహారాష్ట్ర, ఉత్కళ, కన్నడ, పంక, విహార రాష్ట్రవాసుల లోడ్పులు కైకొని కృషి సలుపుచో, సంకల్పము తప్పక సిద్ధించును. ఇంతవరకు రాష్ట్రోద్యమము నెవరును సహేతుకముగ ఖండింప జాలకబోయిరి. ఈ విషయ మొక్కటియే, ఆంధ్రుల నుత్సాహపరవశుల గావించజాలును. ఎంతదూర మాలోచించినను, ఉద్యమ విజయమునకు కార్యోత్సాహమే సాధనమని గన్పట్టుచున్నది. దృఢవిశ్వాసముతో, మనోనిశ్చయముతో ఆంధ్రోద్యమ సం దేశమును వ్యాపింప జేయుచో, నూతనాశయము వాయువేగముతో దేశమందంతటను వ్యాపించునని మాకు విశ్వాసముగలదు. ప్రజాభిప్రాయము సుమాఖముగ నున్న సమయమున, కాంగ్రెసు నాయకు లెవరును ఆంధ్రోద్యమాశయములపై నిర్లక్ష్యభావము బూనజాలరు. నూతన కాంగ్రెసు విధానమున ప్రజాపరిపాలనా సూత్రమును జొప్పించ గలిగి లేని, ఆంధ్రులు ధన్యులు. క్రొత్త మార్పుల గావించుట కాంధ్రులొక్కరే గాక, అన్యులు గూడ పట్టు బట్టుటచే, స్వకరిచాలనాభివృద్ధికి సానకములో పుడకలవలె, ఆంధ్రుల స్థులకు చున్నారను నిండ సర్వవిరుద్ధమని దేశమంతయు త్వరలో గ్రహింప గలుగును.

అభివృద్ధి అయ్యేద యునాని మహాసభ

మహాసభ బొంబాయి నగరమున మే నెల 17, 19 తేదీలందు జరుగుటకు నిశ్చయించబడిన మహమ్మదాబాదు రాజాగారి ధ్యక్షులు గారు పట్టుగా రాహ్వనసంఘాధ్యక్షులుగను నియమింపబడిరి. దేశీయ వైద్యమునకు ప్రభుత్వము ప్రోత్సాహము చాల లక్షకువ. వైద్య శాస్త్రములలోనికి వచ్చిన పిమ్మట, కొంత నిమిష గూడ ప్రభుత్వము చున్నది. ప్రజల సంసాహయ్యమే శరణ్యమగుచున్నది. చుట్టూ వైద్య మధిక వ్యయముతో గూడు ఖర్చు. ప్రజాసామాన్యమున కందుబాటులో న. నేటికిని దేశీయ వైద్యమే ప్రజలలో వ్యాపియిస్తున్నది. దేశీయ వైద్యము దేశీయతయైనను కూలించుటచే, నెక్కుడు ధరయొగకర మగు నున్నది. పాశ్చాత్య వైద్యమునగూడ పక్షపాతము, ఖర్చు, కలరా, మహూచికము, ప్లేగు, మన్యజ్వరము, పంజా మొదలగు జాడ్యములకు తగిన చికిత్స గానించుటలేదు. దేశీయ వైద్యమున ననుభవమే నెటుల యాధారముగ నున్నదో, పాశ్చాత్య వైద్య విధానమున గూడ నట్టి స్థితి యే యింకను వ్యాపించి యున్నది. రోగము నకును, బాధమునకును గల కార్యకారణసంబంధము గనుగొనబడలేదు. పాశ్చాత్య వైద్యమునందు నూతనాభివృద్ధి లేదని మేము చెప్పుటలేదు. కాని దేశీయతయైనను సరిపడిన, ఆయుర్వేద యునాని వైద్య నిరాదరణము మాత్రము, శాస్త్రాభివృద్ధితోడ్పడజాలదు. ఆయుర్వేద యునాని వైద్యములకు స్థానిక స్వవరిచాలనా సంఘములు లేనటుల ప్రోత్సాహ మొసగుట కనుజ్ఞ నొసగవలయునని, గా. కే.ఆర్.వి. కృష్ణారావు పంతులుగారు రాజాపు మద్రాసు శాసన నిర్మాణసభలో తీర్మానము నుపపాదించెదరు. అతీర్మానమును, ప్రభుత్వము వారంగీకరించుట భావ్యము. ప్రజలీ వైద్యాభివృద్ధి సమకూర్చుట కిప్పుడు విశేష ప్రయత్నముల గావించుచున్నాము. మహమ్మదాబాదు రాజాగారి యధ్యక్షత్వక్రింద గూడనున్న ఆయుర్వేద మహాసభ జయప్రథముగ జరుగుననుటకు సందియములేదు. మహమ్మదాబాదు రాజాగారు, దేశీయుల యాశయములకై కృషిసల్పు కంకణము కట్టుకొనిన మహమ్మదీయ ప్రముఖులు. హిందువుల యెడను, మహమ్మదీయుల యెడను, పక్షపాతము జూపని దేశభామిని. పలుకుబడి గల జమీందారులు. వారి సహాయప్రోత్సాహములవలన, దేశీయ వైద్యమునకు బలము చేకూరుగాక!

మద్రాసు సేవాసంఘము

మద్రాసు సేవాసంఘపు 5 వ సాంవత్సరిక పరిషత్తు మూ కార్యసాసము జేరినది. సాంఘిక సేవ జేయుటయే, యీ సంఘముయొక్క ముఖ్య ద్వేషము. 1917 సంవత్సరము నందీ సంఘము పూర్వ వత్సరములకన్న నెక్కుడు తృప్తికరముగ బనిచేసినది. సంఘ కార్యక్రమమున నూతన సేవావిధానము నెలకొల్పబడినది. జనీవారల ప్రాణరక్షణమున కీ సంఘమువారు బూనుకొనుట శ్లాఘాపాత్రము. వైద్యసాహాయ్య మవసరమగు స్త్రీలను గాని, పసివారలగాని, వీరు వైద్యాలయములకు గాని పోయి, రక్షించెదరు. ఈ సంవత్సరము 1000 మందిని, సంఘమువారు వైద్యాలయమునకు గొనిపోగలిగిరి. ఈ సంవత్సరమున నూతనసహకార సంఘములే నెలకొల్పబడినది. ఈ సంఘమువారి కార్యోత్సాహము హిందూ దేశమునందే గాక,

యూరపు ఖండమునందు గూడ ప్రకాశించుచున్నది. ఈ సంఘము మద్రాసులోని నల్లక చేరీ, బబ్బరవ పాలియం, నాదికుప్పము, కృష్ణాపేట, కలిమాన్ పరచేరీ, నారాయన్ కాదు మొదలగు ప్రదేశములలో బనిచేయుచున్నది. జరుగవలసినంతవని మాత్రము జరుగ లేదని నివేదికము జదివిన గాననగును. కాని వట్టుదలతో కృషిసల్పుచో, సంపూర్ణ యోగ మతిశయించునని శివప్రవచ్చును. ఈ సంఘము దిన దినాభివృద్ధి గాంచు గాక యని గోరుచున్నారము.

మైసూరు సంస్థానము

మైసూరు సంస్థాన మన్ని శాఖలయందును నభివృద్ధి జూపుచున్నది. ప్రభుత్వ కార్య నిర్వాహక శాఖను న్యాయశాఖనుండి విడదీయుటకు ప్రభుత్వము వారు కొలది కాలములో నుత్తరువును ప్రచురించెదరట. ఈ సంస్కరణము బహుదా సంస్థానములో నిదివరకే నెలకొల్పబడినది. కాంగ్రెసు మహాసభ జనన మాదిగ, నీ సంస్కరణము గూర్చి ప్రతి వత్సరమును తీర్మానముల గావించుచునే యున్నది. ఉద్యోగ విచారణసంఘములు ఈ సంస్కరణమునకు ప్రాతికూల్యము జూపెను. సర్ హార్వీ ఆడంసాగా రీ సంస్కరణము పరిశీలించు వంగదేశములో నెలకొల్పబడునని, ఒకమారు వాగ్దానము చేసియుండిరి. అప్పటినుండియు, వాగ్దాన మే మయినదో యింత వరకును తెలియలేదు. స్వవరిచాలనాసంఘమే ఇట్టి సంస్కరణములు సాధ్యమగునని, ప్రజలీ పురుషుల సహకారమును జేసికొనుచున్నారు. స్వదేశ సంస్థానము లీ తరుణమున, అభివృద్ధి నూచకమగు సంస్కరణములను నెలకొల్పుట, కాలస్యభావమున కనుగుణ్యముగ నున్నది.

విద్యావివోదినదినము - పెద్దాపురము:

ఈ సభవారు చెన్నపురికి వచ్చిరి. వీరు విక్టోరియా పుర మండరమున రసపుత్రవిజయము, ప్రతాప రుద్రీయము, సారంగధర నాటకములను ఈ నెల 29-30-31 తేదీలను సాయంకాల ప్రదర్శనములుగా ప్రదర్శించెదరు. వీరందరూను పెద్దకరీక్షల నిచ్చిన వారును నుద్యోగులు నై యున్నారు. దేశహితకార్య సహాయార్థముగ నిధనము వినియోగించబడును. ఈ మూడు నాటకములను మాత్రమే వీరు ప్రదర్శించెదరు. కాన చెన్నపురిలోని ఆంధ్ర మహాజను లందరు నాంధ్ర దేశమునందీ వ్యయ ప్రయాసల కోర్చి మన నగరమునకు వచ్చిన మన సోదరులగు నీ సభవారికి తగిన ఆదరమును చూపి గౌరవించెదరు గాక. యని కోరెదము.

భారతీయ శుభ్రవర్ణ పరిశోధనలై రాయగారు లండనున కేగిరి. నాదికార్యము కర్తవ్యకలను కాలముతో నెట్లు సరిపించుచున్నదియు, నాకార్యము లెట్లు బహిరంగముగ నుంచినదియు నతడు విశేషముగ ప్రకటించెను. సంస్కరణముల గూర్చి అతడిట్లు పలికెను. ముంపుగుగారి ప్రయత్నము వందల యభిప్రాయములకు గలిగించినది. అన్ని విధములకు అభిప్రాయములను కడగొనుటలో రాజప్రతినిధి ముంపుగుగారి దృష్టి విధముల పాటుపడిరి. వారి పురుష కడపటి సంప్రదర్శ ప్రజాశిక్షను నిర్దయ చేయుచున్నాడు.

రీటింగ్ ఇండియా సంఘము:—బరవాన్సు మహారాజాగారి ఆధ్యక్షత్వక్రింద సభ జరిగినది. దేశీయ భావోన్మాదులు చాల వింతపీఠిని కలిగించుచున్నారని గాన మీద నమముగట్టి ప్రజలను సరిగ నడిపించవలసిన అవసరముగలదు. మన మిప్పుడు వృద్ధియుగమున నున్నాము. ఇప్పుడు సంపూర్ణ కర్మ పరిత్యాగమున, అత్యధిక కార్యవరణమునగూడ సన్నకములే ఆగును. అందులకు జమీందారుల కొక ప్రత్యేకసభ నెర్పరచి ఒక వారప్రతికను విశవాదపద్ధతిని నడుపుచు దొరకనమువారికిని ప్రజలకును సదుపదేశము చేయవలెను. ఏల నమకు దేశీయ ప్రధానము బాధ్యత కలదని ఆశ్చర్యము నుడిచెను.

వృత్తాంతములు

కర్ణాటక గృహ సలహామండలి ఇంగ్లండునకు పోవుచున్నది. టి. జి. వారిస్టానును మొట్టగ సర్ జేమ్స్ డుబోలేగాను బొంబాయి కార్యనిర్వాహకసభ్యులుగ నియమింపబడి ఛార్జీ వుచ్చుకొనిరి.

మూలగు సర్ విలియము మేయరు కె. సి. ఎస్. టి. గారు ఏప్రిలు 4 క తేదీ గురువారమునాడు తాలా పార్లమెంటు కార్యాలయమున తెరచిరి. 2 క తేదీని ప్రారంభించుట నని ఇదివరలో తెలుపబడిన కార్యక్రమము 4 క తేదీ కావలసియనెదను.

లక్ష్మీమూర్తినివేషణసభ:—క్రొత్త లక్ష్మీమూర్తిని లక్ష్మీకు ఈ నెల 24 క తేదీ ఉదయమున వచ్చిరి. మూర్తినివేషణ జిల్లాబోర్డులవారు స్వాగత పురముల నర్పించిరి. నేడు రెండు సంవత్సరములు బర్మాలో హాయిగా గడపిరిని. దానికనయగు రాష్ట్రము యిండియాలో లేనేలేదు. దానికి చాల నభివృద్ధి కలుగ గలదు. లక్ష్మీనగరమున విశ్వవిద్యాలయ మేర్పడ నక కాకము గలదని లక్ష్మీమూర్తి గారనిరి.

బర్మాపోస్టు ఆఫీసు నుండి కలకత్తాపోస్టు ఆఫీసు అధికారిలకంపబడిన క్షత్రపురానుల బంగిలా 9 పోయిన వనియు ఎర్రయ బొంగిలిందనదియు తెలిపినవారికి రెండుకుందల రూప్యముల బహుమతి యొసగబడు ననియు క్రిందటి నెల ప్రకటించబడెను. దొంగిలిందనవాడన్ని కష్టపులకు కలకత్తా మెయిలు పర్యితు నూపరింపెందెంటున కంటిచేననిని అధికారులు ప్రకటించిరి. క్షత్రములు పోస్టుమాస్టరు జనరలు గారి వద్దకు ఆగవాలు పట్టునిమిత్త మంపబడి పిమ్మట వారి కుంపినవారికి వాపసు చేయబడును.

కలకత్తా మహాదీయలు దొరకనమువారి నిర్బంధ ప్రహరిక్షల నాడేపించుటకు 24 క తేదీ సాయంకాలము 5. ఆర్: దాడుగా రిజిస్ట్రేషన్మున మొకబహిరంగ సభను గావించిరి. కొన్ని కాట్టియ ప్రభుత్వములు తమ రాష్ట్రములందు కొన్ని ప్రతీకలు పంచివెట్ట బడకుండనని చేసిన యుక్త యవులకు గూడ వారు గర్హించిరి. కలకత్తా దినపత్రిక "సభాగయ"ను పంజాబునకు రావీనుకుండ కద్రాష్ట్రపాలకులు చేసిన యుక్తయవులకు, హిందూ, మూయిండియా, అమృత జహారు ప్రతీకలు బర్మాలోనికి రాకుండ కద్రాష్ట్రాధికారులు చేసిన యుక్తయవులకు గర్హించుచు తీర్మానములు చేయబడెను. అంత రంగిక పరిపాలనకు సంబంధించినంతవరకు దేశరక్షకాసనమున, కి క తెంగాలు రెవ్యులేషనును తొలగించి నిర్బంధా వాసకీక్షల విడుదలయెను నిర్బంధవాస కీక్షపద్ధతిని గర్హించుచు మరియొక తీర్మానము చేయబడెను. పోలీసుత్వసంఘము నెలకొల్పుటకు వారు కనుసమ్మతిని నిలిపిరి.

"మట్టరాని గూడ"దను అంశమును తొలగించుట కోర్చిన యావచ్చాగర నిమ్న శాఖ్యుద్ధారక సభ రెండవ సారి క్రిందటి కేది, ఆదివారము లందు బొంబాయిలో సమావేశమయ్యెను. బహుదా మహారాజాగారు సభాధ్యక్షత్యమును వహించిరి. సర్ వారాయణ చంద్రాచక్రవర్తిగారు ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులుగ నుండిరి. హిందూ వాసుకులలో ననేకమంది సభకు వచ్చిరి. అనేకమంది నిమ్న శాఖులవారు కుటుంబ సహితముగ సభకువచ్చిరి. హిందూ సంఘమున "మూల మాదిగ" అందు సంకలము ఉన్నత వర్తములవారిని "మూల మాదిగలు"గానే భగవంతు దేవుడొక్కఁడు నని చంద్రాచక్రవర్తి గారు నుడిచిరి.

"మట్టరాని" వారు తేక అతిశూద్రుల సాంఘికగౌరవస్థితి నభివృద్ధి నొందింపవలయు నను వ్యవస్థకు హిందూత్వ లండనును కైర్యముతో పరిష్కరించుటగాక యని ఆశ్చర్యము కోరిరి. ఎన్ని తరుముల నుండియో వచ్చుచున్న ఈ సాంఘిక దురాచారముకు మార్పులలో వారు తగినసహాయ మొనరింపవలయును. హిందువులలో సాంఘిక వికారత్యముగాని, రాజకీయ వికారత్యముగానిలేదు. అట్లుండిన నీదుష్స్థితిని వొక్క కాననముతో తొలగింప గలిగియుండుము. అందుచే నందరును సుహృదు మొనరించుటావశ్యకము కొంతమంది విద్యావంతుల ఉత్సాహములవలన, విద్యాభివృద్ధివలనను, మరికొన్ని యవశాముల వలనను ఈ దుష్స్థితి క్రమక్రమమున తొలగగలదు. అందులకు చాలకాలము పట్టినను మార్పు నిశ్చితమైనదిగ నుండగలదు. "మట్టరాకుండుటకు" తొలగింది, నిమ్న శాఖుల వారందరూను బహిరంగ సంస్థానసలన్నిటిలోనికి విరాటాంకముగ రావీయుండని వివిధ వాదనలకు హెచ్చరించుచు వెట్టుతీర్మానములు చేయబడెను. ఈ శాఖుల అభిమానమును సహాయమును పడవలకును హిందూదేశ మహాసభవారును, నాయకులును తగిన ప్రయత్నముల నొనరించుట గాక యని యొక తీర్మానము సహకరించుచు, ఈ "మట్టకుండుటకు" కార్యములం దీర్కార్యమును నిర్వించదని డి. జి. తెలుగుగారు పలికిరి.

విరోధామహాసంగమము

జర్నలుల మహావిజృంభణము

(1)

నాల్గవ దిన యుద్ధము

(2)

జర్నలులు బహుముఖ వశ్యతను పొందుట.

(రైటరు ఏ. జి. సి.)

ప్రాస్తూ

శత్రువుల పురోగమము

లండను మార్చి 25:—శత్రు సేనలు బహుముఖ వశ్యతను పొందుట మాన్యుట పాగుగాదు తలపడినది.

శత్రువుల తరుముట

పోము-బాస్కో-రంగమున నేడు శత్రువులను తలపడినది. అచట శత్రువులు విరామము లేకుండ తలపడి యున్నారని పరామర్శలు సహాయము కల్పించుచున్నది.

బద్ధి కలిగియున్నది

బ్రిటిష్ వా రైఫిలముగ నే బహుముఖ వశ్యతను పొందుట తగినంతగా కలిగినది. బహుముఖ వశ్యతను కలిగినది. బహుముఖ వశ్యతను కలిగినది.

శత్రువుల పురోగమము.

నేడు మునుపటి పోము మొదలు ఉత్తరముగ బాస్కో-రంగమున శత్రువులు నిరంతరము తలపడగల సేనలను ఫిరంగి మరఫిరంగి దళములను వారికి చాలవలయునని కలిగింది. తలపడినది. బహుముఖ వశ్యతను కలిగినది. బహుముఖ వశ్యతను కలిగినది.

పరామర్శలు కలిగించుట.

శత్రువులు నిమిషమైన నాగకుండ సత్వరముగ క్రొత్త సేనల రంగమున కంపుచున్నారు. మన సేనలు తలపడినది. బహుముఖ వశ్యతను కలిగినది. బహుముఖ వశ్యతను కలిగినది.

జర్నలులు అమీనా నాక్రమించు గోరుట.

లండను, మార్చి 25:—ఈ మహాసమరమున జరుపుటకు శత్రువులు చాలమంది క్రొత్త సేనలను నియమించుకొని విడిచి. బహుముఖ వశ్యతను కలిగినది. బహుముఖ వశ్యతను కలిగినది.

గొప్పవిమానయుద్ధము

25 వ తేదీన విమాన యుద్ధమునకు జరిగినది. అనేక సార్లు మన విమానములు దాడిపడినది.

నేను. భూమికి కడుచేరువగ దిగి వైమానికులు శత్రు సేనల మీద నేలకొరిగి బాంబులను వదిలి. యుద్ధవికరములను లక్ష స్థానములకు కేటగియించుట తెలిపిరి. బాంబులను మర ఫిరంగుల వశ్యతను గా వదిలి. బ్రూటెను నాకాగారములు అలుపాయి రైలు స్టేషను, కేంబ్రేయికి ఆగ్నేయమున నున్న పెద్ద కిరీము పెద్ద ఫిరంగులు శత్రు సేనలను మున్నగువాని పై పగటిపూట 1700 బాంబులను వదిలి. ఆయుధ మతి దారుణము 47 శత్రువిమానములు నేలగుండునవి 22 శత్రువిమానములు నష్టమయ్యెను. తూలిపోయెను. మా విమానములలో పది క న బడుట లేదు. చీకటి పడిన పిమ్మట ను గూడ మా వైమానికులు బాంబులను మరఫిరంగులను వదిలుట మానేసెను. బ్రూటెను నాకాగారము బోర్నాయిమాన్యుల మధ్య శత్రువుల రాత్రి విమానములకు విమానశాల మున్నగు వానిపై 1400 బంబులను వదిలి మా విమానములన్నియు మరలినవచ్చెను. ఒక పెద్ద శత్రువిమానము మా పంక్తికి వెనుక నేల బడినది.

జర్నలుల పట్టుకలపై బాంబులు

జర్నలులలోని మాన్యుల మున్నగు స్థానములపై పగటి పూటనే బాంబులను వదిలి రాత్రివేళ మా విమానములు కొలొను రైలు స్టేషను మీద ఆటము బాంబులను వదిలెను. అచట మంటలు లేచినవి. లక్సెంబర్గ్ కోల్స్ లు రైలు స్టేషను పై ఒకటన్న బాంబులు వదిలబడినవి. అచట గూడ మంటలు లేచెను. కోల్స్ లు మెట్లకు తూర్పుననున్నది. మెట్లు స్టేషను మీద రెండుటన్నుల బాంబులను వదిలెను. పట్టుకలను ఆగ్నేయముననున్న వంతెనపైను నిలిచియున్న బ్రియిను మీదను బాంబులను వదిలెను. ఒక పెద్దమంట గూడ లేచినది. తిరునల్లీ స్టేషను మీద ఒకటన్న బాంబులు వదిలబడినవి. అచట నడుచుచున్న రైలుబండి పట్టుకలనుండి కొలగినది. మంటలు లేచినవి. మా విమానము లన్నియును మరలినవచ్చినవి బ్రిటిష్ వారు తెలిపిరి.

బ్రిటిష్ వారు పట్టుకలలో నిరోధించుట

బ్రిటిష్ వారు పట్టుకలకు దృష్టాంతములగు కథనములను విశేషముల పంపుచున్నారు. వెండ్స్వూల్ ప్రాంతమున ముందున కేగిన బ్రిటిష్ సేనల శత్రువులు ముట్టడింపగా వారచట గురు వారమునాడు దురుము మొదలు శుక్రవారమునాడు మధ్యాహ్నమువరకు శత్రువుల సత్వరము. సెంటుక్వింటను దక్షిణమున నున్న వెల్డిభూమియను మరఫిరంగులను బలి యస్తానములు చాలగలవు. జర్నలు సేనలు వానిని చుట్టుకొనగా నచటనున్న వారు రాత్రివరకు నిరోధించిరి గాని పిమ్మట లొంగి పోయిరి. బహుముఖ వశ్యతను సేనలను ముఖ్యముగా రెండు పార్తులు చాలపట్టుకలలో పోయెను. కనివారమునాడు ఇరువీడుల వదలుటనుపొరి పలాయనమైన చాల సేనలను 12 మర ఫిరంగులు ప్రబలము శత్రు సేనలను నిరోధించెను. మోర్గ్ గ్రామమున వర్తమానములను పొంది. అచట కొద్దిమంది బ్రిటిష్ సైనికులు దిక్కుకొనిరి. వారు శుక్రవారమునాడు రాత్రి వెల్డివారవరకును పోయిరి. కనివారమునాడు మునుపటి అంగ్ల సహాయ సేనలు పలుసార్లు శత్రువులను తలపడి సన్నీ లతో పొడిచిపోయెను. లగు నాంగ్ల సైనికులను కాపాడెను సేనల వెనుక భాగమున క్రమపద్ధతి సరిగజరుగ చుండుటచే స్థానచలనములను నాకులము లేదని స్పష్టము.

బ్రిటిష్ పక్షి చెదరకుండుట.

ఇంకవరకు మా పక్షి చెట్టు చెదరలేదు. మా సైనికుల ధైర్యమింకయును చలించలేదు. జర్నలుల లాభము లధిక మనుట నిజముగాని వారు పొందగలిగిన వాని కంటె రి. రెట్లధికముగ పొందెదమని తలచిరి. జర్నలులు పట్టుకొనినట్లు ప్రకటించిన సైనికుల సంఖ్య హాస్యాస్పదము. ముఖముభిని పోయ జరుగుట లేదు. కాని అంగ్ల సేన లధికముగ ధైర్య ధైర్యములతో నెదిరించుచున్నది. శత్రువుల ఫిరంగుల దాడి ఓడించుచున్నది పెర్రీ రాబిన్సను గారు ప్రాప్తమొంది ప్రా సి.

సంకుల సమరము.

జర్నలులు సంకుల సమరవిధానమునే నడుపుచున్నది. నిన్నును పగటిపూటను రాత్రివేళను లోను మా సేనల మానుముతో వెనుకనున్న స్థానముల వంకరు పోగాళ్ల లధికముగ సేనలను అలసినమావారిపై గవయజేసిరి. వారు పు కొరకు నిరీక్షింపకుండగనే తలపడిరి. శత్రువులు వేగుడు ఉలనుదళములను వినియోగించు చున్నారు. నేడుదయ వెస్టి హామలకు మధ్య మేము తలపడితిమి. పరామర్శలు పోయెను. బెల్జియమున పెద్ద సేనతో శత్రువు దయమున తలపడిరి గాని మాత్రికంబెలను దాటిరాలేదు. జ నువేగులు పరిసరస్థలములలోని ప్రబలయెద్ద సత్వరముగ పరచించి వారిని భీతిలచేయుచున్నారని అట్టివారు దొర పో వారిని వెంటనే హతముచేయు చున్నాము.

మన సేనల ధైర్య ధైర్యములు

శత్రువులు వెనుకటి సోమరంగమునంజే లీద్రముగ తలపడుచున్నారు. మేముచట పోయ భరమగువరకు నెదిరించి శత్రువుల కుపకరించునని తోచినవాని సన్నిధిని నాశనముజేసి నురక్షితస్థానములకు మెల్లగ చేరుచున్నాము. గతరాత్రి యం తయును శత్రువిమానములు మా రాకపోకల మాగ్నములపై బాంబులను వేసెను. కాని పగటిపూట మా విమానములను తల పడు సాహసమువానికిలేదు. మారనయెద్దమున కిటీసల నింక ప్రబలయెద్దము జరుగలేదు గాన కొన్ని పోట్ల స్థితిచాల సంది గ్ధముగా నున్నది అట్లుండక మీలెను. శత్రువులకు నష్ట మపరిమితముగా నున్నది. మా సేనల ధైర్యమేమియును చలించుటలేదు.

సేనయందు లండనునగరము వారి సంపూర్ణ విశ్వాసము.

లండను నగరవాసులకు యుద్ధచింతయే గాని వేరుచింత యెలేదు. మార్చి 25 పాగు రైటరు విశేషములు మున్నగువారి ప్రకటనలు గల ప్రత్యేక సంచికలకొరకు ప్రజలు నిన్న గుంపు లుగుంపులుగా కూడియుండిరి. ఎల్లవారును మన సేనలయందు సంపూర్ణ విశ్వాసమును కలిగియుండిరి. సెంటుక్వింటను పడ మట మన పంక్తి చీల్చబడినది మార్చి 25 పాగు గారు కనివారమునాడు దురుమున పంపిన ప్రకటనమును చూచినపుడు ప్రజలకు కొంచెము నిర్విణ్ణతకలిగినది గాని తక్షణాత వచ్చిన ప్రకటనలవలన మరల నమ్మకము కలిగినది. శత్రువుల కధిక మగు సేనానష్టము కలిగినదనియే అన్ని వార్తలవలనను స్పష్ట మగుచున్నది.

సార్వభౌముని సంకేతము.

"మన సేనలు మీ చే నడుపబడి ప్రబలము శత్రు సేన సత్వ రధిక ధైర్య ధైర్య ప్రతాపసా సత్వరములతో నిరోధించుచున్న వని నాకును సామ్రాజ్య వాసులందరికిని విడిచిమెనది. సామ్రా జ్యవాసులు సైన్యమునందు సంపూర్ణ విశ్వాసముతో కాంత ముగా నున్నారు. భగవంతుడు సైన్యము ననుగ్రహించి తా ఆపత్కాలమున ధైర్యమును ప్రసాదించును గాక" అని బార్ని చక్రకర్త గారు మార్చి 25 పాగు గారికి తలపడినది.

మార్చి 25 గారి ప్రత్యుత్తరము.

"శ్రీ వారు పంపిన తలపాత్ర ప్రతి సైనికులకును గూడ సభికోత్సాహజనక మైనది. సామ్రాజ్యమున కంటికిని గూడ సంప్రాప్తమైన ఈ మహావిషయదళ యందు మేము మీ విశ్వాసమునకు పాత్రుల మగుటకు శక్తింపవలెక పనిచేసెద మని వందనపూర్వకముగా విన్నవించుచున్నాను" అని పా గు గారు మరల సార్వభౌమునకు తలపడినది.

మంత్రివర్గమువారు సేనల సభించిండుట.

మంత్రి వర్గమువారు సేనల సభించిండుచిరి. అత్యధిక శాత్రు సేనానిరోధసమర్థముగు నాంగ్ల మహా వాహినీ ప్రతాపసంపన్నమున సామ్రాజ్యమంతయు సధికముగ నుద్ధరించుచున్నది. సామ్రాజ్యగౌరవ సంరక్షణ దక్షమగు మహా సైన్య ప్రతాపాలము ప్రవర్తిని వివిధదేశ స్వాతంత్ర్య వివాశమున కంత్య ప్రయత్నమునకు సమర్థుడైన వైర వాహినీ కాంతారము నావలించెను గాక యని ఎల్లవారును సంపూర్ణ మగు నమ్మకముతో నిరీక్షించుచున్నారు. స్వగృహములందుం డిన మేము చేయగల సేనల సంపూర్ణ సామ్యములమై యొక రింప సంసిద్ధులము. నష్టపడిన సేనలను కేరళములను పూరించుటకు క్రొత్త సేనలను కేరళములను ఇతర పరగమమున రణ రంగమును చేరియేమున్నది చేరుచున్నది. ఇంకను కేరళము అని మంత్రిలు ప్రకటించిరి.

జర్మను పత్రికలు.

ఈ పాఠశాల పాఠశాలము జరుగునని జర్మను పత్రికలు వ్రాయుచున్నవి. శత్రు సేన లపారముగ నెదిరించు చున్నది. భారతదేశముగానున్నది. బ్రిటిషు సేన లత్యధిక దైర్ఘ్యసాహసములతో పోరుచున్నవని కొలొనుగేట్లు వ్రాసినది. ఈ మహా సమరము కొన్ని నెలలవరకు జరుగును గాని యంతలో తేలు నదిగాదని కొలొను వాల్కెట్టెటగు పత్రిక వ్రాసినది. మిత్ర మండలి నిజమ సేన యొకను కదలలేదని చాల పత్రికలు వ్రాసినవి.

అమెరికావారి భావము.

జర్మనుల అవస్థానందము విఫలమగునని ప్రవీణులందరును ఏకాభిప్రాయముగా నున్నారు. 20 లక్షల అమెరికా సేనను సాధ్యమగునంతత్యరలో పాశ్చాత్యరంగమునకు పంపవలెను. మరి 20 లక్షలను దేశమున నిద్దపరుపవలెనని నెటెసుఫలో జనరలు వ్రాడుచు నుడివిరి. జర్మనుల అవస్థానందన వార్త తెలియగ నే ప్రజలపరిమితముగా అమెరికాలో సేనలొకేను చున్నారు. ఈ నెల 23-వ తేదీని చాలచుండి వచ్చి చేరిరి.

విల్సనుగారి అభిప్రాయము

ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారు మార్చు 21 వ తేదీన గాని నందించుచు తొలివార్త నంపిరి. బ్రిటిషు సేనల స్థైర్యమును కొని యాడి విజయమును సూచించిరి.

విమానదళ ప్రశంస

అంగ్ల విమాన, నౌకావిమాన, ఆస్ట్రేలియా విమానదళములు చేసిన ఘనకార్యములకు విమాన సంఘమువారు వారిని ప్రశంసించిరి.

పరాసు సేనలు నోయనును వదలుట.

18 వ తేదీ రాత్రి మా సేనలు సక్రమముగ నోయనును వదలెను. ఓయిటి కుడిగట్టుకు మేము సుబలముగ కాపాడుచున్నాము. సోమవారమునాడు సాయంకాలము పోరు ప్రభలముగా జరిగినది. రాత్రి నోయను మొదలు చార్నెసువరకును శత్రువులు రంగమునందంతటను చాలసాయలు తలపడిరి. నోయను యొద్ద మా భేదరంగులు పాగుగా నమర్చబడినవి. అచట మా పదాతులకు ఫిరంగులు తోడ్పడుచున్నవి. అచట మా పదాతులు తీవ్రముగ నెదిరించి శత్రువులకు చాలనష్టమును కలిగించెనని పరాసువారు తెలిపిరి.

జర్మను ముఖ్యాధ్యక్షుల విఫలమగుట.

అధికారులట్లు చెప్పుచున్నారు. శనివారమునాడు యుద్ధరంగమున నొకటికొక యేర్పడెను. వాన బ్రిటిషుపరాసు నైవ్యములు విజయమునకి తలపడెను. ఇప్పుడా భయము పోయినది. అన్ని నైవ్యములుకలసి మెలసి తిరుగుచున్నవి. మనపైనుకుల కొలొన్యాహ మత్యధికముగనున్నది. బ్రిటిషు పరాసు సేనానిగ్గముల సఖ్య మనునది దివ మభివృద్ధి మొందుచున్నది.

ఎప్పు డెచట మిత్రమండలి మూలబలము లన్నియును నుపయోగింపబడునో మని జర్మను వార్తా పత్రిక లింకను తలపోయుచునే యున్నది. ఇంక నేమియు తిర్మానింపబడలేదని తలంచుచున్నారు. మహా ప్రతియుద్ధము త్వరలోనే జరుగనున్న దనియు బహుళః అదియే యుద్ధనిశ్చయమున కాయువు పట్టనియు పరాసు అనుభవజ్ఞులు తలంచుచున్నారు. హిందెంబర్గ్ గారి రప్పణ కొన్ని మూలబలముల వినియోగించి రనివారు నమ్ముచున్నారు.

బ్రిటిషువారి టిల్లి ప్రకటించు చున్నారు:— రాత్రి యుద్ధ మాజీయబడెను. రాయి, ఆల్బర్టుల కుత్తరమున తమ క్రొత్త ప్రదేశమును మనసయినట్లు బలరచుకొనుచున్నారు. సోమన కుత్తరతలమునందు యుద్ధమింకను జరుగునని తలంపబడుచున్నది. కాని యచట యుద్ధ మింకను ప్రారంభింపబడలేదు. సోమనకు దక్షిణమున రాయి చాలనీసుసమీపమునందు అంగ్లపరాసుదళములను శత్రువులీరుదము మెదిరించుచున్నారని తెలుపబడెను. శత్రువులకింకను అపారమనష్టములు గలుగుచున్నవి పశ్చిమరంగమండలి అన్నితావుల నుండియు నెత్తు రణరంగముకు క్రొత్తబలముల పంపవలసివచ్చెను. ఆ యుద్ధమున నుమారు 70 కంటే నెక్కుడు శత్రుదళములు పోరాడననినవి.

పత్రికావిమర్శలు.

అనుష్ఠానము, మార్చి 25:—అనుభవజ్ఞులు ముందు నంది లాగములు గలవలసివలెను చున్నారు.

డెయిలీ క్రానికలు ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:— జర్మనుల సైనికసత్తము 180 వేల మందినినను వారు విశేషముగ నష్టమునే పొందినట్లున్నది. వారేదెయ్య నిశ్చయముగానించు సైనిక విజయమును బడయులేక పోయిరి. మిడుమిక్కిలి మాటికి రిలేక 10 చొప్పున సైనికులను గోల్పోయిరి. ఆకొలదిని వైన వారు మిత్రమండలివారికి తగిన నష్టముల గలిగింపలేకుండిరి. మనుష్యబలాధిక్యత మిత్రమండలిపక్షమున నభివృద్ధిచేసింది ఈ సమయమున నీనష్టము శత్రువులకు చాల బాధకరముగ నుండగలదు. అంగ్లపరాసు సైన్యములుండుచోట నింతవర కేమియు లోపము గన్పించదు. ఇకమీద నొనరించు యుద్ధము శత్రువులకు చాలకష్టకరముగ నుండగలదు.

పారిసుపై ఫిరంగులు

లండను, మార్చి 25:—మారగాములగు ఫిరంగులు పారిసు నగరముపైని గుండ్లను వదలుటగూర్చి కనీసము 28 మైళ్ల దూరమున నుండునని నిపుణులు నిశ్చయించిరి. గోధానునుండి బొంబులువేయుటకులన కలిగినంతనష్టముగూడ వీనిలకు కలుగుట లేదు. ప్రజలను లేదెరుచుటకు మాత్రమే జర్మను లీ గుండ్లనువేసి యుండురు గాని వీనిలకు కలుగునష్ట మత్యల్పము. బహుళా ఆఫిరంగులను లండనుపైనిగూడ జర్మనులు ప్రయోగింపవచ్చునని అచటివా రనుకొనిరి.

ఇంగ్లండు

ఇటీవలి యుద్ధనౌక చర్య

లండను, మార్చి 24:—మార్చి 21 వ తేదీని దినోక్కాకల శత్రు యుద్ధనౌక చేసిన చర్యలనుగూడ అది యంత యజ్ఞాదిన యత డిట్లు చెప్పుచున్నాడు. బ్రిటిషు యుద్ధనౌకలు, “బోథా” “మోరిసు” లును, పరాసు యుద్ధనౌకలు “మెనాలు మే గాను” “బిరు”ను ఉదయమున ఛేనలులో తిరుగుచు ఉత్తరమున నేదియో తుపాకిచప్పునువనిరి. విడువబడిన పరాసుశేవులను శత్రువులన్నిమార్గముగ ముట్టిడించుచుండిరి. అంత “బోథా” నౌక త్వరితముగ శత్రువుల మీదికి బోయి తుపాకుల గాల్చెను. అంత దాడివారు లద్దకుల్లెరి. పిమ్మట మిత్ర మండలివారు వామవ్య భాగమున శత్రువు కొఱకు వెనకును వీకటిలో నెత్తు పోవుచుండుటను గాంచిరి. వెంటనే వారు తుపాకుల గాల్చిరి. అంత ఇరుకక్షుల వారికిని దారుణముగ పోరు జరిగెను. మోరిసు నౌక శత్రుల మీదికి బోయి వెద్ద యుద్ధ నౌక ను ముంచి వేసెను. బోథానౌకయు శత్రునౌకలమీద విశేషముగ తుపాకులగాల్చెను. వారి నాల్గవదడ నదిచుట్టకు ప్రయత్నించెను. పిమ్మట బోథానౌక మట్టు తిరిగి శత్రువు నెదిరింప ప్రయత్నించెను. అటుల చేయుటలో పరాసు యుద్ధనౌకలచే గాఢముగ గొట్టబడెను. మోరిసుయుద్ధమును ఆపివేసి బోథాను సహాయము చేయబోయెను. పరాసునౌకలు ముంచివేయబడిన జర్మను నావికుల గాపాడనేగినవి. జర్మనుదాడివారులు మొత్తము 18. ఆ 18 ని అంగ్లపరాసునౌకలు అయిదును వెనకటిమి వై విన రించినీరిని చెల్లాచెదరు చేసినవి. తక్కిన 15 శత్రునౌకలును ఇంటికిబోవుచు ఓడ్డెండువద్ద విడిచెను. అచట వానిమీద బొంబులువేయబడెను. మరినాలుగు శత్రునౌకలు కూలినవి. అంతటి శత్రువులబాధలు అంతమొందలేను. చివరవరకును వారిని మిత్రమండలివారు వెనదరిమి గుండ్లనష్టము పాల్పెరిరి.

హిందూదేశపు ఆవుతోట్లు.

లండను, మార్చి 25:—ఇంగ్లీషులు ఇన్నిటిట్లుగూడ వారు కెనడాకంపిన ఆవుచర్మములను మార్చికేడియను తోట్ల పరిశ్రమలవారు చాల సంతసించిరి. కెనడా వాణిజ్యమంత్రి వర్ణమువారు వాని ననేక ప్రదర్శనకాలల కంపలయచున్నారు కెనడా కార్మిక సంఘములలో ననేకులు వివరముల గోరుచున్నారు. హిందూదేశపు చర్మములమీద దొరతనమువారు విధించిన పన్నుల నిండుక తగ్గించిన హిందూదేశముతో విశేష ప్రమానముల ప్రత్యక్షవ్యాపారము జరుగ గలదు.

లండను, మార్చి 25:—నావికాధికారు లిట్లు ప్రకటించుచున్నారు:—మందుగనుల తుడిచివేయు నౌక 22 వ తేదీనొక మందుగనిని తాకి ముగిసినది. ఇద్దఱు ఉద్యోగియులును, 64 గురు నావికులును మునిగిపోయిరి. 23 వ తేదీని డి కొనుట జరిగిన ఓడప నౌక యుద్ధనౌక మునిగిపోయెను దాని మీది యుద్యోగి యొకడును నావికు ఓకడును మరణించిరి.

నౌకావిమాన ప్రచలనము.

లండను, మార్చి 25:— 21 - 24 వ తేదీల మధ్య దినోక్కానుండి వచ్చిన నౌకావిమానములు 10 శత్రువిమానముల నేలగూల్చినవి. 7 విమానములను శత్రులవశ్యమునుండి తప్పించి క్రిందికి తరిమివేసినవి. శత్రువుల ఆకాశబుట్టసాక దానినేల గూల్చిన వి. బూగ్జీను నౌకాశ్రయములమీద మూడుసాయలు దాడుల నొనరించి కాలలు మొదలగు వివిధప్రదేశముల మీద సమముగ బొంబులనువేసినవి. ఈవిమానము లనేక టూర్నెడ్తో నౌకలను ఒక యుద్ధనౌకను మరియొక చిన్న సాయుధనౌకను ఎదిరించినవి. ఒక నావికుడు బలవంతమున సమద్రమాన గూలుచుండ పరాసుయుద్ధ నౌక వానిగాపాడెను. తక్కిన విమానములన్నియు మరలినవి.

ఇటలీ

శత్రు అవస్థానందము

లండను, మార్చి 25:—వాల్కెట్టెటెనుగారు ప్రధాన కార్యాలయమునుండి ఇట్లు వ్రాయుచున్నారు. కొండలమీది మంచు అపహృతమైన యంతనె ప్రెంప్రెలో శత్రువులు మహాదనస్థానందన మొనరింతురని తలంపబడుచున్నది. వెనుక బలకత్తరముగ సన్నాహముల నొనరించుకొని రణరంగమునందలి ఆస్థియనులు తుచ్ఛములగు పత్రముల పందిపెట్టుచు ఇటలీవారి యుత్సాహము నణగద్రోక్కవలయు నని ప్రయత్నించుచున్నాను.

అమెరికా

మిత్రమండలివారికి తేయాకు.

వాషింగ్టను, మార్చి 24:— పంటకాలము వరకును మిత్రమండలివారికి గోధుమలను సురభరాచేయవలసి యున్నది. కాన అమెరికాయందలి గోధుమల వ్యయమును సగము వరకు తగ్గింపవలసినదని ఆహారాధికారు లు తీర్పుచుచేసిరి.

తలస్థుల నౌకలు.

వాషింగ్టను, మార్చి 24:— స్వీడనువారు 2,5,0000 టన్నుల నౌకల నిచ్చెదమనని వానిలో బ్రిటిషు అమెరికా దేశములవారు చెరిగము వ్రుచ్చుకొందురు. లక్షల టన్నుల నౌకలు రణరంగమునం దుంచబడును. వార్యేనుండి రి లక్షల టన్నుల నౌకలను వ్రుచ్చుకొనుటకు అమెరికావా రేర్పాటు చేసిరి. అవి యన్నియును రణరంగముననే యుపయోగింపబడగలవు. ఇహాను నౌకలను గూర్చి రాయబారములు జరుగుచున్నవి.

స్వేచ్ఛాముఖము.

వాషింగ్టను, మార్చి 24:—బొక్కసపు కార్యదర్శి మె కాదూ గార్నిట్లు తెలియబడిరి. మూడవ స్వేచ్ఛాముఖము మొత్తము లక్షకొట్లదోలరులు. సుంకకర్మమునకు నూటికి 4 వ వృద్ధి. అన్ని చందాలును అంగీకరింపబడును.

జర్మనుమోగారు పడవను పట్టుకొనుట.

వాషింగ్టను, మార్చి 26:— జర్మనులచే నడిపింపబడుచుండిన మోటారుపడవ “అగాస్ట్” ను అమెరికాయుద్ధ నౌక పట్టుకొనెను. ఈపడవ కాంతమహాసముద్రమున దోపిడుగు చేయుచున్న దనియు, ఎట్టి యుద్ధనౌకనైనను ముంచివేయగలిగియుండెడి దనియు చెప్పుబడెను. మెక్సికో పశ్చిమతీరమున నది యుచున్నదని చెప్పుబడుచున్నది.

హాలండు

డచ్చివారి ఓడలు.

కేప్టెను, మార్చి 25:— “ఎసంట్లి” సమావేశమును మున హెబ్బాకాగుగారు మిత్రమండలివారి చర్యలను (హాలెండు ఓడల పట్టుకొనుటను) గర్హించి దక్షిణ ఆఫ్రికా ఇక్వెటోర్మున పొల్గానెనా యని యడిగెను. దక్షిణఆఫ్రికా సామ్రాజ్యాంతర్యాగ మగుటజేసి అదియు యుద్ధమును త్వరితముగ ముగించుటకు చేతనయినంత సహాయమును చేయవలసియున్నదని గోధా గారుచెప్పిరి. ఈవిషయమున దక్షిణఆఫ్రికా సెన్యరును సలహాచేయలేదు. అయినను మరి.తచిట్క గలిగించు అభిప్రాయముల వ్యక్తీకరించుట తనకష్టములేదు. జర్మనీకి సహాయకాచుగుని నెద్దాని నత దొనరింపను. (ఉత్సాహము)

రమ్యా

రమ్యా జర్మను సంధి.

లండను, మార్చి 22:—రమ్యా జర్మను సంధి వంటిది అనుకూలముగా ప్రకటనము గావించుటకు ముందు మిత్రమండలి మంత్రులందఱును గలసి ఇటీవల నధికారికత్యా చేసిన మాటలు చాల ఆశురతి గలిగించిన వని ప్రకటనకు మాస్కో నుండి వచ్చిన తంత్రీవార్త వ్యవహరము. (తెన్ను లింగ్ విస్కూ సంధి సంగీకరించిన యెడల ప్రాముఖ్యములగు సంధికారికల సంగీకరించుటకు జర్మనీ యొప్పుకొనే నను పుకారు బాగుగ వ్యాపించి యున్నదనియు నందు తెలుపబడెను.

రమ్యా సంధి.

అమెస్టర్డం, మార్చి 24:—జర్మను రాజ్యాంగ సభవారు సంధిని స్వీకరించెను.

రమ్యా సంధి

మరి 72 గంటలవరకు ఈ సంధి పొడిగింపబడినదని ఆస్ట్రియావారు తెలిపిరి.

టర్కీ రమ్యా.

ఇస్టాంబుల్, మార్చి 24:—టర్కీవారి కోరికలు సాధ్యమిది యందుటచే సంధి తుదకులేదు.

ఒకకాపు.

ఇస్టాంబుల్, మార్చి 24:—ఒకకాపు ఈకాపు మన 40 మైళ్ళదూరమున నున్న ఒకకాపు జర్మనులవశమైనది.

ఇస్టాంబుల్, మార్చి 24:—సోవియట్లు టూరిడియను ప్రజాప్రభుత్వమును నెలకొల్పిరి. క్రిమియానుతయు నందు చేర్చబడెను.

మధ్య ఆసియాలో శత్రువులు

లండను మార్చి 26:—బాల్టి విభజనాయకుల వర్తన మను మానమును కలిగించుచున్నది. వారు ఇస్టాంబుల్ నుండి పారి కోవుట మాస్కోకు వదలదమని సూచించుట జర్మనులు వడిగ నికలపు కాల్కూలవరకు కేసుట మున్నగునన్నియును శత్రువులు దాకెట్లు పానమునందలి బొర్ల ఇయముగనుల శాక్ర మింప జూచుచున్నారని తెలుచుచున్నది. బ్రిటిషు వారు నిర్ధారణము చేసి కొనవలసిన తరుణమువచ్చుచున్నది. (ట్రూత్) కకేషియావారికి కొనయగు బెంగళము తురుష్కా లిదివరకే చేయుదురు వారు ఎత్తరమునండి కాన్సులంకు గూడ పోవుచుందురు. దానికి పడమట సారికానిసయొద్ద వారి కొక ముఖ్యకర్త లభింపగలదు. దానినిగూడ వారాక్రమించిన వారు త్వరలో కాస్పియను సముద్రమును చేరగలుగుదురు క్రొత్తకకేషియా రిపబ్లికు సేన తొడిగించినను ఫలిత ముండదని ప్రెమ్సు ఫలిత వ్రాసినది.

టర్కీ

పెలస్తీను యుద్ధము.

లండను, మార్చి 26:—పెలస్తీను అధికారులెట్లు ప్రకటించుచున్నారు.—జోర్దానునకు ఎడమభాగమున ముస్లముల విస్తృతము గావించుకొంటిమి. మా చేరునిమానములలో సొకటి అయిదు శత్రునిమానముల నెదిరించి మాడింటిని స్వాధీనముచేసి తిరిమివైచెను. మెడినాకు వాయవ్యముగ 78 మైళ్ల దూరమున జెద్దానమిషమునందు హెజ్జారాజుగారి సైన్యములు ఆకస్మికముగ సొకరుకుష్కుల సింహ సైన్యముమీద పడి దాని పాడుచేసినది.

లండను, మార్చి 26:—పెలస్తీనునుండి ఇట్లు ప్రకటించబడెను.—నిన్నటి ఉదయము జోర్దానునది ప్రబలముగ ప్రవహించుచున్నను మనవారు దానివారి ఆవలకుపోయిరి. ఆనంతరము దానివై నానకట్లు కట్టబడెను. మేము ఎడమతీరమున విదేశితిమి. శత్రువులు విశేషముగ నిగోధించుచున్నను తూర్పుతీరమున ముందున కరిగితిమి. ఇచ్చట యుద్ధ మింకను ఆరుగుచున్నది.

జర్మనీ

కొంకుహార్తి లింగు ప్రసంగము.

లండను, మార్చి 26:—ప్రెస్టులింగ్ విస్కూ సంధికలన శిరస్సుపట్టిన పరిపాధుకు ఎస్టోనియా లివోనియాలు తూర్పు

గా నున్నది. వానితో మైత్రి గలిగియుండగోరెదము. మన శత్రువుల సమరమును చాలించుట కిందుకయు సంగీకరించుట లేదు. కాన నికముందు పౌరజన్యమునకు వారే బాధ్యులగుదురు (ఎడమపార్టీకునుండి తప్ప భువనార్థము) దేశమున కొంత నెలకొను వరకును ఎస్టోనియా రివోనియాలలో పోలిను పరిపాలన ముండకలిపదు. కోర్టులందుకు ప్రాచీనకాలమునుండియు జర్మనీతో సంబంధము గలదు. అవట పరిస్థితులనుకూలమగువరకును నిర్ధారణ చేయబిలు లేదు. లిథుయానియా వారు జర్మనులతో ప్రైక్టుమునే కోరిరి. క్రమముగా నది ప్రత్యేక రాజ్యముగా చేర్చుచు పబకును. పోలండుకు స్వాతంత్ర్య మొసంగబడునని 1918 లో నిర్ణయ సార్వభౌములు ప్రకటించిరిగాన ఆస్ట్రియా జర్మనీ వారాలొడిచి దానిని పరిష్కరించెదరు. స్వాతంత్ర్యమును బడసిన రమ్యావారి న్యాయమగు నాశయములకు జర్మనులు ప్రతికూలురుగా నుండరు. నమేనియాతో సంధి స్థిరపడిన వెనుక తూర్పుదేశమునందంతటను కొంత స్థిరపడును గాని అది ప్రపంచకాంతి కాకాలదు. మనలను పూర్తిగా నణింపజేయువరకును పోరు మానరాదనియే మన శత్రువు లింకను నుడువుచున్నారు. మన మన్నిటికిని సంసిద్ధులము. ఎట్టి త్యాగముల వైన సలిపెదము (వార్తము.) వైనము మనకు తోడ్పడగలదు. దేశముల వైనను సేనల వైనను మనకు సంపూర్ణవిశ్వాసము కలదని చాన్సులరు జర్మను రాజ్యాంగ సభలో నుడివెను.

జర్మను నాయకుల గౌరవించుట.

అమెస్టర్డం, మార్చి 26:—బెర్లినునుండి ఇట్లుకొంతి వచ్చుచున్నది, 24వ తేదీని కెయిజరుగారు ఫిల్టర్మూర్లు వాను హిక్ డెంబర్ల గారికి విరమ క్రానుబహుమతి మొసంగిరి. అందు బంగరు ప్రతిభ లమర్చబడెను. ఇంతవరకే బహుమతి ఒక్కయవరాజు బ్లూచెరుగారికి మాత్రమే యొసగిరి. జనరలు బుడెంహార్పుగారికి గ్రాండుక్రాను అఫ్ విరమ క్రానును బహుమతిచేసిరి. వివిధ ప్రధానకార్యాలయ మందలి ముఖ్యాధికారులకు “ఒకరీపు” మొదలగు బహుమతుల నొసగిరి. తక్కిన కాభాధికారులకు కెయిజరుగారి పటములు బహుమతి చేయబడినవి. దానివై కెయిజరు సంతకయును మార్చి 21 మొదలు 28 వరకు తేదీయును చేయబడినది.

గ్రీసు

శత్రువుల వసంతకాల ఆవస్థాందనము

లండను, మార్చి 26:—స్థానికునుండి వచ్చిన తంత్రీవార్త మాలమున వైగాతో అనుభవజ్ఞ జోక డిల్లు చెప్పెను న్నాదని తెలియవచ్చెను. జర్మనులును, బల్గరులును సలోనికా కర్త వసంతకాలమున కొక మహాదశకర్మండన మొనరించుట కాయత్నము గావించుచున్నారు. మేసిడోనియానుందు వారికి 4 లక్షలు సైనికులున్నారని మదింపు చేయబడెను.

జపాను

లండను, మార్చి 26:—టోక్యోయొనుండి డెయిలీ మెయిలున కిట్లు తంత్రీవార్త వచ్చుచున్నది.—ప్రభువుల మందిరమున ప్రధాని కొంటు పెరాచికాకొక క్రన్ను కుత్తమిచ్చుచు నీచేరియా యందు మధ్యకర్త్యము వహించవలయునను సమగ్రము దొరతనమునా లింక నాలోచించెడు. నీచేరియాలో ననేకమంది యుద్ధ ఖైదీలున్నను వారికంతగ సామర్థ్యము లేనందున జాపానున కెట్టి బాధయులేదు.

జపాను సన్నాహముల నొనరించుట

లండను, మార్చి 26:—టోక్యోయొనుండి “ప్రెమ్సు” ఫలిత కిట్లు తంత్రీవచ్చెను: ప్రస్తుతపు రాజకీయస్థితి కాంతికరముగ మండవన్నను (ఇందులన బహుశా ప్రస్తుతపు మంత్రి కర్మము మారిపోవచ్చును) జపాను తన యుద్ధకేసులకు రుమ్మ స్థానికాధికారులకు తెలియజేసి విమృట మధ్యకర్త్య ప్రవేశించుటకు ప్రయత్నము లొనరించుచున్నదనుటకు నిర్వివాదకరములగు నిదర్శనములున్నవి.

చీనా

చీనా; ప్లేగు దుగ్ధత.

హంఘాయి, మార్చి 24:—నాంకింగులో ప్లేగు దుగ్ధత మెల్లమెల్లన వ్యాపించుచున్నది. ఇంతవరకు 18 గురు మరణించిరి. హంఘాయిని కాపాడుటకు ప్రబల ప్రయత్నము లొనరింప బడుచున్నది. నాంకింగునకు రెయిల్వేగాని, బాటుసారులు గాని, సరుకులు గాని, నాకాసామగ్రిగాని బోటుడెగను అవటి నుండి యేనియు రాకుండగను గట్టియెర్పాటులు చేయబడినవి

విద్యావిసోదినీ సభ.

వెద్యాపురము.

మూడు నాటకములు మాత్రమే

౧. రసపుత్ర విజయము

29-3-1918 శుక్రవారము సా. 5-30

౨. ప్రతాపరుద్రీయము

30-3-1918 శనివారము సా. 5-30

౩. సారంగధర

31-3-18 ఆదివారము సా. 5-30

ఈ మూడు నాటకములును ఆంధ్రమున

పద్యములతోను పాటలతోను

విక్రొరియాపురమందిరమున

ప్రదర్శించ బడును.

వాతావరణస్థితి

1918 సం॥ మార్చి 27-వ తేది బుధవారము.

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	వర్షపు నీరు గల గంటల సంఖ్య	మి. గు. ఉ. కంటల సంఖ్య	మి. గు. ఉ. కంటల సంఖ్య	మి. గు. ఉ. కంటల సంఖ్య	మి. గు. ఉ. కంటల సంఖ్య
గోపాలపురము	...	...	...	...	...
వాల్తేరు	29.858	76.7	86.9	69.7	0.01
కాకినాడ	29.869	79.9	89.2	72.8	...
బందరు	29.877	81.4	89.7	78.0	...
గుంటూరు	...	80.5	95.4	74.5	...
వెల్దురు	...	...	...	...	...
మద్రాసు	29.889	82.5	89.4	76.0	0.02
హైదరాబాదు	29.882	75.2	87.8	67.4	0.05
అనంతపురము	...	79.7	95.6	72.9	...
బళ్లారి	29.848	79.7	98.5	73.5	...
కర్నూలు	29.874	76.8	94.1	72.0	0.01
కడప	29.858	80.8	97.8	74.5	0.09
బెంగుళూరు	29.842	71.0	88.3	65.8	0.90
వెల్దురు	29.851	79.5	98.8	73.8	...
నెలమ	29.877	76.0	94.2	72.8	...
కోయంబుర్మూరు	29.881	74.0	94.5	69.0	0.34

దీప్తకల్పమునందు వాయుభారము కొద్దిగను, బంగాళా ఖాతపు తూర్పుభాగమునందు విశేషముగను తగ్గిపోయినది. దీప్తకల్పపు మధ్యభాగమునం దా పరితస్థనము అధికము; బర్మాకుందు అల్పము.

నేటి ప్రాతఃకాలము వాయుగతి సక్రమముగ లేదు; వాయువు ప్రంభీభూతమై యున్నది. చాల భాగములందు వాయుభారము న్యూనాధిక్యములు లేకను, సమస్థితినిపొంది, గత 24 గంటలందు వాయుగమన మతి మందముగ నున్నది.

మధ్యమెష్టస్థితి అంతగ మారలేదు. కాని మొత్తము మీద ఆయుష్స్థితి తగ్గియున్నది. పగటిమందలి నేడిమి సర్వత్ర మామూలుకంటె తక్కువగ కలదు. కర్నూలునందు కూడ పగటినేడి తగ్గియున్నది. రాత్రినేడిమి మంతటను మామూలు స్థితి కంతనిలక నముగ లేదు. దేశాంత రాగములందు వాయువు నందు అల్పత్ర అతిశయించుచు నేయున్నది. దక్షిణాదిని కొన్ని స్థలములందు మేఘములు దట్టముగనున్నవి. చాల పొట్టి యుదుము లునుచున్నవి. వానివలనను మెసూరు రాత్రిమునందు కొద్దిగనో గొప్పగనో క్షయించియుండెను. రాజధాని ఆయా ప్రదేశములందు తుపానులేగుచునే యున్నది.

ఆర్. ఎల్. జోన్సు,

వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

ఆంధ్ర జాతీయ కళాశాల.

అప్రమ వార్షిక తీర్మానము

బందరు ఆంధ్రజాతీయకళాశాల అప్రమ వార్షిక తీర్మానము శ్రీమతి ఆనీబెంటుగారి అధ్యక్షత క్రింద కడచిన తీర్మానమునాడు జరిగెను. నాటి సాయంకాలము 3 గంటలకు బీసెంటువ్యయము, ఆరండేలుగారు కళాశాల కార్యకర్తలను (వర్కుమెంట్)ను జూచిరి. డాక్టరు భోగరాజు పట్టాభిసేతా రామయ్యగారు వారిని వర్కుమెంట్ లోనికి దీసికొనిపోయి అన్ని యంత్రములను, పనిముట్లను జూచిరి. కళాగారమును సందర్శించిన వెనుక పిల్లగొలిపి సంగీతపాట జరిగెను. 4.30 గంటలకు వైన వార్షిక తీర్మాన మహాసభ సమావేశమయ్యెను. జి. ఎస్. ఆరండేలు, జి. జి. కాటన్ (జిల్లాజడ్జి) డి. బి. వారణాసి సుబ్రహ్మణ్యము పంతులు (రిటైర్డ్ జిల్లా జడ్జి) సి. వి. సంపత్ అయ్యంగారు (డిప్టీ కమిషనరు) కె. కృష్ణమాచారి (సబ్ జడ్జి) టి. ఆర్. నరసింహమూర్తి (అడివకల్ డి. మనసలు) దక్షిణవల్లూరురాజు, వేమూరి రామచంద్రరావు, వేమూరు సుబ్బారావు, వల్లూరి మూర్య నారాయణరావు, ఎస్. హనుమంతరావు, ఎస్. జగన్నాథం, టి. రామస్వామి (బారిష్టరు) గార్లు సభ నలంకరించిరి.

కళాశాల విద్యార్థుల సంజేమాతర గీతములతో కార్యక్రమము ప్రారంభింపబడెను. మతియొకవిద్యార్థి స్వాగత గీతమును జదివెను.

అనంతరము అధ్యక్షురాలు ప్రారంభోపన్యాసము నిచ్చుచు, 6.00 ముల క్రిందట కళాశాలను దర్శించుభాగ్య ము మేకు గలిగెననియు, ఇప్పుడా కళాశాల యువయోగమును, బలమును వృద్ధిచేయుట తాము చూడగలిగియున్నందున చెప్పెను. పిమ్మట కళాశాల సంఘ నివేదికమును డాక్టరు పట్టాభిసేతారామయ్యగారు చదివిరి.

కళాశాలవర్గంలోకి రాజాలనందులకు చింత వెలుపుచు ఎ. వై. జి. కాంధే (కలక్టరు) జె. హెచ్. కసిన్సు టి. కిరణ్ కంఠము మున్నగువారు ప్రాసిన యుత్తరములను తండ్రి వార్తలును చదువబడెను. పిమ్మట కృష్ణమాచారియను విద్యార్థి "భరతమాత" గీతముల నాంగ్లమున చదివిన యనంతరము ప్రిన్సిపలు జె. హనుమంతరావుగారు జాతీయవిద్యను గూర్చి యువ వ్యాసమును చదివిరి. భర్తృహరి సుభాషితము నుండి కొన్ని వ్లోకములు కర్ణింపబడినవెనుక బహుమానప్రదానము జరిగెను. కళాశాలకు చేర్చబడిన రాత్రిపాఠశాలయందు చదువు పంచమ విద్యార్థులకు వత్తములు పంచబడెను.

పిమ్మట బీసెంటువ్యవసాయపర్యాసము నారంభించి దేశీయవిద్య మొదట కాశీయందలి నెంటులు హిందూ కాలేజీయందును, పిమ్మట బంగాళము నందును, క్రమముగా ఆంధ్ర దేశమునకు బ్రాకెనయు, దీని ఫలమే ఆంధ్ర జాతీయ కళాశాల యనియు చెప్పి, పాశ్చాత్య విద్యనుగూర్చి వీర్ణముగ నుడివెను. పిల్లవానికి బాగుగా విద్య నేర్పవలెనని, వానిని పాఠశాల గదియందుంచి తెదరించుటకన్న ఆటలాడు స్థలముననే యుంచి బాలుని కుతూహలకరమగు స్థితిజేర్పవలెనని వానికి విద్య బాగుగా పట్టువడును. చిన్నతనము నుండే బాలకులకు విజ్ఞానమలకడి స్థిరముగ నేర్పడును. చిరస్థాయిగ నుండవలె విజ్ఞానము కనుకనే ఆమహాపరిస్థితులతో, మహాపయోగకరముగ నుండునట్లు విజ్ఞానోపదేశము చేయవలెను. హిందూ దేశమునందును, పోలండునందును తప్పు లోకములో నింకే దేశమునందును విదేశభాషలో విద్య నేర్చుచున్న దుష్టంక్రము లేదు. విదేశభాషలో విద్య నేర్వవలసిన అవసరమేమి యో కనపడదు. విదేశభాషను నేర్చుకొనినప్పటికే చాల కాలముయి, ఉపయోగకరమగు విద్య నేర్చుకొనుటకు చాలి నంత యవకాశము లేకుండును. ఉపయోగకరమగు విద్య నేర్వవలయుననిన చానకు కవిమనని పురాత నాంగ్లేయ గ్రంథముగాని, అడినక కవిమనని నవీ నాంగ్లేయ గ్రంథముగాని, పఠించుట యెందులకు. విద్య యుపయోగకరముగ నుండవలయుననిన నది దేశ భాష యందు, మాతృభాష యందు నేర్పబడవలయును. ఇట్టి విద్యావిధానము లేకుండుటతో ఇప్పుటివిధానమునందలి ప్రబలమగు దోషము. ఈ దోషము తొలగింపబడిననే తప్పు విద్య నుని ప్రయోజనము గలుగదు. విద్య జీవనయాత్రయందు మార్గదర్శకముగనూ, ప్రయోజనకరముగ నుండవలయును. అనవసరముగ పనికిమాలిన విషయములను నల్లించి బాలుని మెదడును పొడుచేయుట భాష్యముకాదు. ఇప్పుడున్న పరిశోధనానము విపరీతము. దీనివలన నిజముగ బాలుని విద్యాయోగ్యత తెలియదు. అతడు నేర్వినవిద్య అతనియందు దెంతవలకులతో, కాలక్రమమున నెట్లు అభివృద్ధి నొందినో తెలుపగల విషయములో బాలుని విద్యాయోగ్యతకు నిదర్శనము. బాలుడు

తాను నేర్చుకొనినవిద్య యెంతవలకు వుపయోగపడుచున్నదో, ఎంతవలకు అవిద్య బాలుని సన్మార్గచారమునకును, జీవనోపయోగమునకును ప్రయోజనకారి యగుచున్నదో పరిక్షించుటయే సక్రమమగు పరీక్ష. విద్య సంపూర్ణముగా దేశీయప్రయోజన యాధీనముకొందనే యుంచి, దేశీయసంస్కార విధముననే నేర్పబడునట్లు చేయవలెను. ఇదియే దేశీయవిద్య. ఇదియే భరతవర్షమున కగత్యము. అనంతర మామె ప్రస్తుత దేశీయవిద్యోద్యమమునుగూర్చి చెప్పెను.

కార్యక్రమానంతరము డి. బి. వారణాసి సుబ్రహ్మణ్యము పంతులుగారు అధ్యక్షురాలికి నమస్కరించిన వెనుక సభ ముగిసెను.

బందరులో ఆనీబెంటువ్యవహారములకురత్ననను మహాపర్యాసమును గావించెను.

బొంబాయి వర్తక సంఘము. — ఈ సంఘమువారి సాంకేతిక సభ నిన్ను టిడినము జరుపబడెను. రాబోవు రాజకీయ సంస్కరణములను గూర్చి ఎం. ఎస్. హాగారిట్లు చెప్పిరి. — రాజప్రతినిధి కార్యదర్శిగారల ఆలోచనాఫలితముల కందర మాతురతో నెదురుచూచుచున్నాము. కొలది మానములం దాసంస్కరణములు ప్రకటింపబడి విమర్శింపబడును. సంస్కరణము లెట్టివైనను చాల ప్రాముఖ్య మైనవని ఈ సభవారును, హిందూదేశ మందలి అసభికార యూరోపియను లందరును తలంచుచున్నా రనుటకు సంజేమామలెను. ఈ సమయమున నేను రెండుసంగతులను నూచించుచున్నాను. ఈ దేశపు భూతకాల రాజకీయ సమస్యకు ఈ దేశమందలి ప్రతియూరోపియనును చాల జాగరూకతతో నాలోచింపవలయును. ఆదిచాల కష్టమైనదిగావున నిట్లాలోచించుట వలన నె మనము మంచి నిర్ణీతమునకు రాగలము. రెండవ దేవున: సంస్కరణములు ప్రచురింపబడిన పిమ్మట మన మించుకయు విరోధభావమును జూపవలదు. వాని నతి గౌరవముతో మన్నింపవలయును. అందరి ఆలోచనలు నెవేవిధమున నుండవు. ఆంధ్రప్రదేశ్ సభకు సంస్కరణ ప్రకాశికను మానవు లెవ్వరును తయారుచేయలేరు. మనము కొంచెము కొంతమునహించిన మితవాదులగు భారతీయులు మనతో నేకీభవింపగలరు. ఇట్లంటినని మనము గ్రుడ్డి యెద్దవలె నన్నీ సంస్కరణముల సంగీకరింపవలెనని గాని, అతి ప్రాముఖ్యములుగ మనకు గన్పించిన నూత్రముల విడనాడవలయుననిగాని నా యుద్దేశ్యము కాదు. అయిన భారతీయులలో ననేకుల అభిప్రాయమును, మన యభిప్రాయము నేకీభవింపగలవని నేను క్రిందటిసంవత్సరము చెప్పియుంటిని. అట్టి వారును మనమును అంగీకరించుచు తి నె మాం పేగు గారు సంస్కరణము లుండగలవని నేను విశ్వసించుచున్నాను. అట్టి విశ్వకలన నే హిందూదేశభాషివృద్ధి యు మన సంపూర్ణవృద్ధియు చేకూరగలవు. రాబడి పన్ను సవరణల్లెను తక్కించువపుడు దొరతనమువారు తమ అభిప్రాయముల కనుకూలముగ నుండిరియు, హిందూదేశరక్షకబలమును గూర్చి ఈసంఘమువారు చేసిన వ్యాఖ్యలు సమముగనె యున్నవనియు చెప్పుచు మరల తన్నాసంపూర్ణమునిగ నెన్నుకొనినందులకు తన కృతజ్ఞతను తెలిపిరి.

బ్రాహ్మజేతర పురోహితులు.

ఆయా, బ్రాహ్మజేతర పురోహితుల గూర్చి "ఆంధ్ర ప్రకాశిక" పత్రికయందు చాలకాలమునుండి చదువుచున్నాను. "ఆంధ్రప్రతిక"లో కొక పంచముకు తాను పురోహితుడుగ నుండవలెనని వ్రాసియున్నాడు. నిన్ను టిడినపు "ఆంధ్రప్రకాశిక" యందు చాదర్శకలన పురోహిత్వము చేయించుకొనిన బాగుండునని యొకరు వ్రాసియున్నాడు. కాని, బ్రాహ్మయతోధారకులును, బ్రాహ్మజేతర నాయకులును, దివానుబహద్దరు లిరుదాంతకులును, అంగ్లభాషాధురీణులును అగు డి. బి. రఘుపతి వేంకటరత్నము నాయుడు ఎం. ఏ. గారిని బ్రాహ్మజేతర పురోహితునిగ నేర్పరచు లెంతయు యుక్తమని యెల్లరకును తోపకపోదు. వెల్లింగ్టను భవనమున బ్రాహ్మజేతరమహాసభ కూడినపుడు వేంకటరత్నము నాయుడుగారు భగవాన్విధానము జేసి, సభ్యుల మానసములను తన్మయత్వము గావించియుండిరి. అప్పుడుకొంతకాలము వారికి బ్రాహ్మజేతర పురోహిత్వనామము నొసంగియున్నాము. కావున, వారు కళాశాల ప్రధానోపాధ్యాయులు వుండిన అగ్రమంపక లోతుటనే పురోహిత్వము యంగీకరించెనడు గా! అని కొందరున్నాను.

జక బ్రాహ్మజేతరుడు,

లండను, మార్చి 26:—పీకింగునుండి టైమ్స్ పత్రిక కిట్లు తంతి వచ్చుచున్నది: బోల్షెవిక్కుల మీదికి దండెత్తుటకు ప్రయత్నించుచున్న జనరలు నెమియోపుగారి యద్యమమున కనేకులు సహాను మొనరించుచున్నారు.

సర్ విలియము మాక్స్ వెల్లు గారు క్రిందటి సోమవారము నాడు నెలవుమీద ఇంటికి (అమెరికా) బోయిరి. గ్రేసు బ్రదర్సు కంపెనీ మేనేజరు జె. పి. అయ్యుగారు వారితో బోయిరి. ఈ ఆరు నెలల నెలవులు పూర్తియైన పిమ్మట వారు దొరతనపు కొలువును విడిచి నై విరమించిన కంపెనీలో ప్రవేశించెదరు.

రంగూను సబ్ డివిజనలు మేజిస్ట్రేటుగారు కెప్తాను జె. సి. స్మిత్తుగారిని విడచి వెట్టుట కుత్తరువు నొసగిరి. అతని వద్ద మూడు నేరుల నల్లమందుండగా కని పెట్టబడి కేసు చేయబడెను. మేజిస్ట్రేటుగారు: కెప్తాను ఆజాగ్రత్తకు కోపగించి వాని విడచిరి. కెప్తాను నల్ల మందును దొంగిలించుటకు కట్టలో జేరియుండవచ్చునని అనుమానముట కవకాశమున్నదిగాని అందులకు బలమైన సాక్ష్యము రాలేదని మేజిస్ట్రేటునియెను.

బొంబాయినగరమునందు మొన్న టిడినము ప్రతివ్యాపారపు వికప్రతినిగు లొకసభను గావించి ఈక్రిందితీర్మానముల జేసిరి. (1) యథాప్రకారముగనే బ్రోచిలో ప్రతి బజారుకు తెరచుట (2) ఇక ముందు బ్రోచిప్రతివ్యాపారము మరుప్రకటనము వరకాపి చేయవలెను. (3) బ్రోచిప్రతిధరలను తక్కిన ప్రతిధరలనుగూడ నిశ్చితముల జేయవలసినదని దొరతనమువారిని గోరవలెను. ఈ కడపటి తీర్మానము ఓడి పోయెను.

మైసూరు సంస్థానమునందు కాసన సభలను కార్య నిర్వాహక సభలను విడచియుట కింతలోనే ఉత్తరువులు వచ్చునని తలంపబడుచున్నది. అయిన నిందువలన జిల్లా డెప్యూటీ కమిషనరుల వ్యాయాధికారనిర్వహణమున కెట్టి లోపమును గలుగదు. ఒక్కొక్క మండలమున 2 రు లేక 3 రు ప్రత్యేక వ్యాయాధికారుల నియమింప నుద్దేశింపబడెను. ఇంకు కలన మరల రెండు మూడు లక్షల రూప్యము లధికముగ వ్యయ పరుపబడును.

చంద్రశేఖర క్యాండ్లిల్ కంపెనీ, నెల్లూరు. (1096)

1917-18 సంవత్సరంబున మదరాసులో జరిగిన కత్తు ప్రదర్శనమునందును, సర్ ఎస్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు, సి.వి.ఇ. గారివలనను యోగ్యతాప్రకంబుల బొందియున్న ఈకంపెనీ వారిచే "స్వంత స్టీల్" లో తయారు చేయబడిన క్రొత్త వత్తులు మిక్కిలి శ్రేష్ఠతయుంలై ప్రఖ్యాతిగాంచియున్నది. ఒక్కటొక్కటి 7 ఫుంటులకు తక్కువ లేక నెలగును. 200 వత్తుల వెట్టె 1-కి రు 13-0-0 200 బండివత్తుల వెట్టె 1-కి రు 18-0-0 మాడిరివత్తులు కొరువారు (రు 1-4-0) ఒకరూపాయ నాలుగణాలు ముందుగా మజియార్డరు ద్వారా పంపవలెను. ఏజెంసీ వలయునారు కంపెనీకి వ్రాసి తెలిసికొనవచ్చును. 439

రంగుల చిత్ర పటము

చిత్ర 1-8 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0

సి. సి. ఖమ్మం ప్రత్యేకము.

మేనేజరు, ఆంధ్రప్రతికా కార్యాలయము

పోస్టుబాక్సు 212, మదరాసు

ఆంధ్రోద్యమము.

మొదటి యె దాంద్ర మహాజనసభలయందలి సన్మాన సంఘాధ్యక్షులు, సభాధ్యక్షులు, యువవ్యాసములు, వారి చిత్రపటములు, సభా తీర్మానములుగలవు.

నెల ధూ 1-8-0.

పోస్టింగ్ నేలని

ఆంధ్రప్రతికా కార్యాలయము, 7, రంగులబ్లికి,

మదరాసు.

ఈవత్సరము స్థానిక సంఘముల యాజమాన్యముక్రింద నున్న సేకందరీపాతకాలకు ప్రభుత్వమువారు 87,500 రూపాయల సొంతగుట కంగీకరించిరి. ఆంధ్రమండలముల వివర మిట నూచింపబడినది:

జిల్లాబోర్డులు	పాతకాల పేరు	సామానులు	రూపాయలు	పైన్సు	గ్రంథము	మొత్తము
1. బళ్లారి	బోర్డు హైస్కూలుల వార్షికము	400	రూపాయలు	200	రూ	250
2. గోదావరి	బోర్డు హైస్కూలుల ఆచారపురం	1000	"	3000	"	500
3. కోరాపుట్లు	బోర్డు హైస్కూలుల జయపురం	600	"	600	"	400
4. నెల్లూరు	బోర్డు హైస్కూలుల కావలి	1500	"	1500	"	1000
5. ఆనంతపురము	మ్యూనిసిపల్ హైస్కూలుల ఆనంతపురము	200	"	400	"	600
6. బళ్లారి	మ్యూనిసిపల్ హైస్కూలుల బళ్లారి		"	500	"	500
7. ధారాపురం	మ్యూనిసిపల్ హైస్కూలుల ధారాపురం	800	"		"	200
8. కడప	మ్యూనిసిపల్ హైస్కూలుల కడప	450	"		"	
9. శ్రీకాకుళము	మ్యూనిసిపల్ హైస్కూలుల శ్రీకాకుళం		"	700	"	150
10. కర్నూలు	మ్యూనిసిపల్ హైస్కూలుల శ్రీకాకుళం	250	"	150	"	400
11. కర్నూలు	మ్యూనిసిపల్ హైస్కూలుల కర్నూలు	200	"	100	"	100
12. ఆనకాపల్లి	మ్యూనిసిపల్ హైస్కూలుల ఆనకాపల్లి		"	1000	"	200
13. విజయనగరము	మ్యూనిసిపల్ హైస్కూలుల విజయనగరము	980	"	900	"	1120

ఈక్రింద వివరింపబడిన ప్రదేశములలో స్థానిక సంఘముల యాజమాన్యముక్రింద నిర్మింపబడెనున్నట్టియు, వృద్ధి గావించబడునట్టియు ప్రాథమిక పాతకాలకు ప్రభుత్వమువారు 68,935 రూపాయల సొంతగుట ఇందు ఆంధ్రదేశ వివరములు చూడమే పొందుపరచుచున్నాము.

స్థానిక సంఘపు పేరు	ఉద్దేశ్యము	మొత్తము
1. కర్నూలు	ప్రాథమిక పాతకాల నిర్మాణమునకు	2317 రూపాయలు
2. ఒంగోలు	రెండు ప్రాథమిక పాతకాలకు తగు ప్రదేశముల కొనుటకు భవన నిర్మాణమునకు	7500 "
3. ఆనకాపల్లి	రెండు ప్రాథమిక పాతకాలల భవన నిర్మాణమునకు పూర్తి గావించుటకు	1830 "
4. చిత్తూరు	మహమ్మదీయ ప్రాథమిక పాతకాల భవన నిర్మాణమునకు	5000 "

ఆంధ్రవిద్యానిధి

శ్రీకాళియుక్తి సంవత్సరము.

1918-19 సం. వసూళ్లు.

ఇదివరలో ప్రకటితమైన చందాసాము	814-6-7
వి. సత్యనారాయణరావుగారు తిరువళ్ళీటి	1-0-0
ఈశ్వరభాగిరథిరావుగారు గునుపూరు	2-0-0

మొత్తము రూ. 817-6-7

స్థానిక వార్తలు

(0) కగడముల ఎగుమతి:— రిటిమి హిందూదేశము నుండి కగడము తెగువలె చేయబడ గూడ దని హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారు కాసింది.

రైలువే మెయిల్లు:— హిందూదేశమునం దంతటను ఇక కొన్ని దినములనుండి రైలువే మెయిలుబండ్లు రెండు దినముల కొకసారి నడచుచుండుననియు, రైలు నుంకములు సెక్కునకేయబడుననియు వదలిగానన్నది.

చెన్నపురి తోటమాలీల దళము:— ఒక సంవత్సరము క్రిందటినుండి మెహబూబ్ నగరులో పనిచేసిన తోటమాలీల దళము తేలికదీసియు చెన్నపురికి తిరిగివచ్చును. మెట్టందు ప్రభువుగారునూ, వారి మిలిటరీ కార్యదర్శియు తేలికయిదయ్యు ఆ దళమువారికి రాయపురము ఇమ్మిగ్రేషను దిహాయందు దర్శనమొసగుదుక.

దక్షిణాంధ్రా వాణిజ్యసంఘము:— ఈసంఘమువారి అద్వైతవాగ్ధి కోర్కెను సంఘమువారి భవనమునందు నేటి సాయంత్రము 5 గంటలకు జరుగును. రా. బ.పి. త్యాగరాజునెట్టిగా రధ్యక్షతవహించురు. రిపోర్టునామోదించుటయు, నూతనసంవత్సరపు కార్యనిర్వాహకవర్గము నెన్నుకొనుటయు జరుగును.

చెన్నపురి రయితువారి భూస్వాములసంఘము:— ఈసంఘము తరపున ఏప్రిల్ నెల 4 వ తేదీ సాయంత్రము 5-30 గం. కు హాంబుకోర్టులోని మహాజనసభామందిరమునందు సభ జరుగును. సంఘములములను కార్యనిర్వాహక వర్గము నేర్పలుపబడును. గా. కె. చిదంబరరావు మొదలయిన గా. రధ్యక్షులు. ప్రస్తుత మేర్పలుపబడిన కార్యనిర్వాహకవర్గము గా. జి. రెం. గా. చా. యార్, జి. పి. గోపాలస్వామి మొదలయిన, వి. జి. గోపాలస్వామి అయ్యారు. జి. పి. వైద్యరామయ్య, కె. కోటిశర్మ, శి. శాశీధరరావు, ఇ. సి. గుం. ఖండ్రాజుగారు, విజయనగరములో కొందఱు సొంతదర్శిగారికి సొంతదర్శిగారికి, ఇతరులకును వివిధానాల్లో ప్రాణములను.

దేశీయవిద్య

జి. ఎస్. ఆరండేలు

మనదేశము విద్యాద్యమునకు ముఖ్యప్రయత్నికాలము సమీపించుచున్నది. మన మిదివఱకు చేయుచుండిన యత్నములకు ప్రథమప్రయత్నముని చెప్పవలయును. మనము కార్యభారము వహించగల కొందఱు ప్రముఖులను సామ్యము సమకూర్చి నిర్వహణభారమునకు గడంగవలెను. మన యద్యమును రాజకీయోద్యమము కాదు గాన నిది ప్రభుత్వమువారిచే లక్ష్యంబు బడదని మన మనుకొనదగదు. భరతపుత్రులను భారతభూమికి సత్సంబంధము, సామ్రాజ్యమునకు సత్సంబంధము చేయుటయే మన యద్యములము. సామ్రాజ్యదృష్టికి యద్య మొదటి మిది యని నోచుచు ను గాని ప్రభుత్వమువారు తమకు పట్టుపడిన విధముననే దానినాలోచించెదరు. తాము విధానముల ప్రకారము కాక అన్యవిధముల చేసిన నభివృద్ధిజలవచ్చునని వారెరుగు. ప్రస్తుతమున్న విధానము పూర్తిగా నిరుపయోగమని నేననను. ఈదేశమునందు పాశ్చాత్య విద్యావ్యవస్థ తేర్చుటపలసి వచ్చెను. పాశ్చాత్య శిక్షాములను నేర్చుకొని అందు తమకు యోగ్యములైన వానినే యంచుకొని యితరములను ఆనలకు త్రోసివేయవలసి యుండెను. సుమారు 50 ఏండ్ల క్రిందట ప్రస్తుత విద్యావిధానము తప్పని సరియయ్యెను. కాని ఆవిద్యావిధానము వలని ప్రయోజనము పూర్తియయ్యెను. పాశ్చాత్యవిద్యయన నెట్టిదో దానియందు ఏదేవియయములను మాత్రము నేర్చుకొనవలయునో చేసివేసి ప్రోసివే న్యువలయునో, హిందూదేశమునకు దెలియును. కొంతకాలమునుండి దేశీయవిద్యా విధానముకొలుపు భరతవర్షము తడవుకొనుచుండెను. ఇప్పటికి. దేశముతడవుకొనుచు నేయున్నది. దేశీయ విద్యావిధానము నేర్పజచి సాధించుట కొలుకు భరతమత దేశీయవిద్యాసంఘ మేర్పజచినది. ఈ సంఘము ఏమొక్క రాష్ట్రమునకో సంబంధించినదికాదు. సర్వభారతవర్షమునకు సంబంధించినది. దీనివలన దేశీయవిద్యాసమస్య తప్పక సమర్థంపబడునని కాని ఇదియే కడపటి ప్రయత్నముని కాని యనుకొనగూడదు. ప్రస్తుత విద్యావిధానము తప్ప మార్గముల ద్రోక్తుచున్నదనియు, నూతనవిధానముల నేర్పజచుట యనసరమనియు ఈ సంఘము లోకమునకు ప్రకటించుచున్నది.

జీవితములు, నవలలు

1 నోపాలకృష్ణగోఖలే	0.8-0.1	1 మంజువతి	12-0
2 మహాదేవగోవిందరాజుదేవర	2 జగన్మోహిని	0-10-0	
3 రామశ్రీరామమొం. ఏ. 0.8-0.3	3 ఇందిరావసుంధరము	0-10-0	
4 నివేదితాసోదరి	0.8-0.4	4 రంగరాజు	0-14-0
5 విజయవాణి చిత్రకర్త	0.8-0.5	5 అమృతవల్లి	1-4-0
6 హర్షిణి (సభ్యులు)	0.8-0.6	6 కళాశరీ	0-12-0
7 శ్రీ గ్రంథములు నోరవల్లియను	కొనుటాది		
8 కొలూరులు నోరవల్లి భవనము.	(98-100)		

ఎం. జి. కృష్ణారావు అందుకో, నెల్లూరు.

Burma

Opium Smuggling Case. Captain Acquitted.

RANGOON, March 26. (Delayed in Transmission.) The Western Sub-Divisional Magistrate, Rangoon, to-day passed orders discharging Captain J. C. Smith who was charged with being found in possession of three seers of opium which was found by the assistant superintendent in the ship's safe in the captain's cabin. The magistrate commented on the carelessness of the captain in having left the key about in his cabin. There were grounds for suspicion that the Captain was a party to the smuggling but His Lordship did not consider that evidences amounted to more than this.

Calcutta

Sir W. Maxwell Leaves India.

CALCUTTA, March 26. Sir William Maxwell left Calcutta on Monday evening for Home via America in company with Mr. J. P. Eyre, the Managing Director of Messrs. Grace Bros. (India) Ltd. Sir William Maxwell who has, we regret to say, been in poor health lately more or less directly due to an accident he had 20 years ago, is on six months leave at the expiration of which period he retires from Government service and joins the Calcutta office of the firm of Messrs. Grace Bros. (India) Ltd.

Insured Parcels Theft. Whole Contents Returned.

CALCUTTA, March 26. It was reported last month that several precious stones were abstracted from nine insured parcels contained in a parcel bag despatched from Mogok post office, Burma, to the address of the Calcutta R. M. S. Office, and the Director-General of Posts and Telegraphs, India, sanctioned a reward of two hundred rupees for information leading to the arrest and conviction of the offender. Official information is now received that the person who stole the contents has returned practically the whole of the contents in a parcel posted to the address of the Superintendent, Railway Mail Service, Calcutta. The stones are being sent to the Postmaster-General, Burma, for identification and return to the senders.

A Case of Dacoity.

CALCUTTA, March 27. Mr. A. P. Peters, Deputy Magistrate of Howrah this afternoon was engaged in hearing of a case in which a Bengalee youth named Mohini Mohan Ghosh was charged with having committed a dacoity in the house of Mr. Hardinge Pyne a wealthy resident of Salkia on the 17th January 1916. The accused was some months ago arrested under the Defence of India Act and was interned at Rahjshadi and subsequently he was charged with dacoity and sent up for trial. Mr. Hardinge Pyne examined said that on the 17th January 1916 at about 7 p. m. the servant informed him that some gentleman was waiting to see him. He went downstairs and saw three more young men standing at the door leading to Baitakhana. As soon as they saw him one of them enquired of him if his name was Haridas Basu. He asked them why they wanted his name when one without replying to him, seized him by his left hand and the other two whipped out a revolver each and asked him to point out the place where he kept his valuables. They took Rs. 9000 in valuables and cash. The hearing was adjourned.

Bengal Social Service Exhibition.

Sir S. P. Sinha Opens.

CALCUTTA, March 26. This evening Sir S. P. Sinha formally opened the social service exhibition organised by the Bengal Social Service League under the chairmanship of Mr. W. R. Goulay, Private Secretary to the Governor. The exhibition will be open for six days and consists of numerous interesting charts conveying information with regard to social evils and diseases in all their aspects, their causes as well as results. Lectures by experts, physical demonstration, bioscope shows and popular lectures on sanitation and kindred subjects have been arranged. In declaring the exhibition open Sir S. P. Sinha said that innumerable people were perishing everyday owing to dirt, preventable disease and ignorance and it was up to the young men of Bengal to do their utmost to remove this sorry state of things. The object of life was not to work for one's own prosperity but to work for the happiness of the poor, the sick and the indigent. Life was not worth living unless it was devoted to the service of humanity.

Unlawful Keeping.

CALCUTTA, March 27. Yesterday Mr. Koaye, Second Presidency Magistrate delivered judgment in the case in which a woman of the town and her daughter were charged with being in possession of five minor Bengli girls for an unlawful purpose. This was a test case of its kind and the Magistrate in convicting the second accused and fining her Rs. 200 observed that the defence Counsel had put in a report on the census of Calcutta of 1911 which showed that in 1911 over 1,000 girls under 10 years of age were returned as dependants on prostitutes, and as the official note stated it may fairly be assumed that they are being brought up to the same procession. It was notorious that female children of these women almost invariably followed their mothers trade, and the fact that another woman brought up a female child to follow in the child's mother's footsteps did not appear to his honour to make much difference so far as the moral depravity was concerned. How long this horrible system had been going on was impossible to say, but apparently no effort had been made to stop it. This case so far as his experience went was the first attempt and he hoped it would not be the last.

Sir William Meyer, Finance Member of the Government of India, arrived in Calcutta yesterday and is staying with Sir Harpur Warren. He will stay only a few days in Calcutta after which he will go to Madras and Bombay before leaving for Simla, where he arrived about the middle of April. On Thursday Sir William will meet the committee of the Bengal Chamber of Commerce.

The Great War.

(o)
(Reuter's Agency)

Western Front

The German Offensive.

Bapaume Evacuated by British.

GALLANT ALLIED STAND.

LONDON, March 26.

F.M. Sir Douglas Haig telegraphs that enemy troops occupy Bapaume.

Continuous Attacks Beaten off.

The War office announces that we have to-day beaten off continuous heavy attacks on the Somme-Wancourt front. French reinforcements are arriving.

Voluntary British Retirement.

It is authoritatively stated that the British have retired voluntarily from Bapaume, westward of which we possess excellent defences. The town itself is relatively unimportant. It is significant that German correspondents speak of German losses at Bapaume as being comparatively heavy.

Enemy Progress.

The Press Bureau states that our troops this morning from the Somme northward to Wancourt beat off continuous heavy attacks with complete success, our artillery and machine-guns inflicting heavy losses. Our low flying aeroplanes repeatedly attacked the enemy's advancing columns further in the rear. A heavy attack in the afternoon by fresh enemy troops enabled them to progress westward and southwestward of Bapaume in the direction of Courcelles. We have been pressed back southward of Peronne in several places to slightly westward of the Somme. The enemy farther south made some progress capturing Nesle and Guiscard. French reinforcements are arriving in this neighbourhood. Our troops though tired, are in good heart and fighting splendidly. The enemy is only progressing at a cost of heavy sacrifices. Our losses of material have been heavy and include a number of tanks.

French Inflict Heavy Losses.

A French communique says:—The enemy is furiously and ceaselessly bringing in reinforcements. Our troops, obeying orders, are yielding ground foot by foot delivering vigorous counter-attacks and inflicting heavy losses. A desperate fight occurred round Nesle which changed hands several times. Rhema received 1375 shells during the past twenty-four hours.

Amiens the German Objective.

The "Times" says:—It is extremely significant that the enemy appeared to have appointed a whole series of new generals to conduct the great offensive. It was Von Huiter, who took Riga in September, who broke the British defences west of St. Quentin, with the resultant retirement of the whole British line between the Scarpe and Oise. Broadly speaking, all our forces between Arras and Peronne are moving back in the direction of the old line we held at the beginning of the battle of the Somme in 1916. The objective of the German advance is clearly Amiens, whose fall might enable the enemy to threaten our northern line, strike at the Channel ports and endanger Paris. But the German men have not broken through our armies; and positions are available, which, it is believed, are strong enough to check further advance however formidable. The real test is still to come.

GREAT AIR ACTIVITY.

Sixty-nine Machines Felled.

Aerodromes and Railway Stations Bombed.

Last night's British communique dealing with aviation says:—There was very great air activity and the day was remarkable for the weight of bombs dropped and the number of flights. Many thousands of rounds were fired from low altitude upon enemy troops. Aeroplanes reported the progress of the battle and informed the artillery of suitable targets. Low fliers bombed and machinegunned masses of troops in the battle area. Over seventeen hundred bombs were dropped in the daytime on different targets, including Bruges docks, Aulnoye railway station, a large camp southward of Cambrai and on high velocity guns and hostile reinforcements. The fighting was the severest experienced. We brought down forty-seven enemy machines and drove down twenty-two out of control. Ten of ours are missing.

After dark the airmen continued bombing and machinegunning enemy troops opposite the battlefront. They also bombed Bruges docks and the aerodrome between Tournai and Mons used by night fliers. Over fourteen tons of bombs were dropped. All returned. One large enemy bombing machine landed behind our lines.

German Towns Bombarded.

Following the successful daylight raid on Mannheim and other objectives in Germany attacked during night, we dropped half a ton on the railway stations at Cologne starting a fire. Over a ton of bombs were distributed on the Luxembourg railway station where a fire started and the Courcelles Railway station eastward of Metz and two tons on Metz railway station. Direct hits were obtained on the bridge south-east of the town and on a stationary train which caught fire. A large fire was also started. Another ton was dropped on Thionville railway station where a moving train was derailed and a fire caused. All our machines returned.

Dogged British Defence.

Stories Stirring.

The doggedness of the British defence is illustrated by incidents described by correspondents. English advanced troops surrounded at Vendeuil held but from early Thursday morning until four on Friday afternoon.

The open country south of St. Quentin contained a number of strong redoubts equipped with machine-guns. These were enveloped by the advancing borders, but resisted till nightfall when they surrendered or were stormed. The Buffs and London troops particularly distinguished themselves in two such episodes. In one case on Saturday twelve machine-guns held a ridge against overwhelming masses long after the infantry on both sides had been forced back. There was particularly sanguinary fighting in the village of Mory, where a small body of British were cut off. They fought throughout the night till their comrades repeatedly counter-attacked and rescued the remnant at the point of the bayonet on Saturday morning. Orderly activity in the rear shows that the troops are in no way shaken by the vast readjustment of our front.

British Line Unbroken.

German Expectations Unfulfilled.

Mr. Perry Robinson, writing from France, says:—Instead of the break which the enemy anticipated being made, our line is firm and continuous before the enemy's everywhere, and so far from having any notion of being beaten, the moral of our men remains magnificent. The German gains are large, but we know that the enemy counted on getting by this time three to five times further than he has actually got. The German claims in prisoners are absurd. Instead of open warfare the Germans have before them armies unbroken and full of heart and spirit, and as our resistance stiffens their artillery bombardment gets less formidable.

Germans Continue Crushing Tactics.

Valiant Stubbornness of British Troops.

Reuter's correspondent at the British Headquarters telegraphing to-day says:—Throughout the long hours of bright sunshine yesterday, and the moonlight, the Germans continued their crushing tactics against our troops who have fought their way to the rear positions with valiant stubbornness. The enemy maintains the same old tactics relying on weight and constantly pushing fresh troops through his tired divisions. These new troops press forward without waiting for artillery support. The enemy is employing many small bodies of Uhlans mainly as scouting patrols. This morning we were counter-attacking between Nesle and Ham. The French are also in action. North of Bapaume the enemy attacked with considerable force at dawn but did not pass our barrage. German agents are spreading alarming reports amongst the civilian population in the neighbourhood of the battlezone but these are summarily dealt with when caught.

Splendid Spirit of our Troops.

The spearhead of the enemy effort is still directed against the old Somme battleground where our troops have been slowly falling back upon new positions under tremendous pressure, destroying everything likely to be useful to the Germans en route. Hostile airmen were very active all last night bombing our communications, but show little inclination to compete with our sirmen in daylight. The situation in many places remains very confused which is natural in the fighting that has assumed more of the character of a war of movement than at any time since the battle of the Marne. The spirit and determination of our troops are beyond words. The enemy losses continue enormous.

London's Confidence in Army.

London is talking and thinking of nothing but the battle and crowds yesterday waited for special editions containing F.M. Sir Douglas Haig's communique and Reuter's special. The whole feeling is one of undiminished confidence in the army. There was momentary depression in consequence of the phrase in Sir Douglas Haig's Saturday morning communique, that the defensive system west of St. Quentin had been broken through, but later communique were more confident showing that the army was holding and there were no signs of disorganisation. On the other hand all accounts suggest that the enemy is bleeding copiously.

Honours for German Leaders.

AMSTERDAM:—A telegram from Berlin says the Kaiser, at main headquarters on 24th, conferred upon F.M. Von Hindenburg the Iron Cross with Gold rays, hitherto only conferred on Prince Blucher, upon General Ludendorff the Grand Cross of Iron Cross, upon Departmental Chiefs at headquarters Oak Leaves etcetera, and upon the rest of the departmental Chiefs the Kaiser's portrait with the signature and date of the battle March 21st to 23rd.

Press Comments.

Task Before Enemy Formidable.

LONDON, March 25th.—Exports are unanimously optimistic in their comments.

The "Daily Chronicle" says assuming the German losses to be at least one hundred and fifty thousand, they have sustained a reverse, for they have not obtained a strategical success directly conducting to a decision, while they have lost eight or ten per cent of their effectiveness without similarly lowering the Allies' efficiency. This is a matter of greatest importance to him at the present critical moment when the man power pendulum is swinging in favour of the Allies. No weakness at the Anglo-French Junction has yet been disclosed and the task before the enemy in the next phase of the battle is more formidable than that accomplished.

Reply to King's Message.

London, March 24.

The Press-Bureau states that F.M. Sir Douglas Haig has replied as follows to the King's message:—"Your Majesty's message has given universal encouragement to the whole army. I beg Your Majesty to accept our grateful thanks and assurance that we shall steadfastly continue to do the utmost to deserve the inspiring confidence which Your Majesty and the people throughout the Empire have placed in us in this hour of national stress."

Cabinet Express Nation's Thanks.

The Press-Bureau states that the Cabinet wishes to express to the army the nation's thanks for its splendid defence. The whole Empire is filled with pride watching the heroic resistance of the brave troops against overwhelming odds. Knowing their steadfastness and courage whenever the country's honour depends upon their valour, the Empire confidently awaits the result of this struggle to defeat the enemy's last desperate effort

to trample down free nations. We at home are prepared to do all in our power to help in a true spirit of comradeship. The men necessary to replace all casualties and guns and machine-guns required to make good the losses are either now in France or are already en route. Still further reinforcements and guns are ready to be thrown into the battle. (Lloyd George.)

German Press Mencevere.

AMSTERDAM.—German newspapers are preparing the public for a long struggle. The "Cologne Gazette" reminds the people that Germans are dealing with the most formidable enemy and the stupendous task is still ahead. The British are fighting with extraordinary determination and bravery. "Cologne Volkszeitung" says the gigantic struggle cannot be ended in a short time, perhaps not for months. Several papers point out that the Allies' general reserve has not yet been called on.

American Experts' Opinion.

WASHINGTON.—General Wood testifying before the Senate Military Committee, declared that experts were unanimously confident that the German offensive would fail. He recommended that the American army of two million men should be maintained abroad as soon as possible and another two million should be trained.

Recruiting Stimulated.

NEW YORK.—News of the fighting has stimulated recruiting and there was a rush of applicants for enlistment yesterday.

President's Congratulations.

WASHINGTON.—President Wilson has cabled to General Haig congratulating him on the British stand and predicting final victory.

German Chief Object Fails.

Frano-British Co-operation.

PARIS.—A semi-official statement says:—Momentary rupture of the front which on Saturday threatened to separate British and French armies has now been checked and an unit engaged in the struggle are firmly welded together. Moral of our troops is admirable and co-operation between the British and the French general staffs becomes closer daily.

The Great Allied Counter-move.

The German newspapers continue to speculate when and where the Allied reserves will be thrown in. The German war correspondents emphasise that no decision is yet in sight. French experts think that the time is rapidly approaching when a great counter-move will materialise and that this will probably be the crux of the battle. They believe that Hindenburg has already thrown in some reserves.

Fighting on the Somme.

British Retirement.

This afternoon's British Communique says:—Fighting died down during the night and our troops established themselves in the new positions eastward of Roye and Albert. Continuance of the fighting northward of the Somme is expected but has not yet developed. Attacks were reported to be developing this morning against the British and French, southward of the Somme, in the neighbourhood of Roye and Chaubais. Enemy's losses continue to be severe and he has been obliged to reinforce battlefront from all parts of the Western theatre. Over seventy hostile divisions are known to have been engaged in the battle.

Air Service Congratulated.

Press Bureau states that Air Council has congratulated the Naval Air Service, the Flying Corps and the Australian flying Corps on their splendid work in the great battle.

French Armies Retire.

Noyon Evacuated.

French communique says:—Noyon was evacuated during the night in an orderly manner. We are firmly holding the right bank of the Oise. The battle continued violently on Monday evening and at night the enemy multiplied attacks along the entire front from Noyon to Chaubais. Our artillery is well established in the region of Noyon and effectually supported infantry, whose resistance and frequent counter-attacks are retarding thrust of Germans, who have suffered very heavy losses.

Great Britain

Indian Cowhides.

LONDON March 23.

Canadian tanners are greatly interested in the collection of Indian cowhides sent to the Dominions by the Imperial Institute and being exhibited in various centres by the Canadian Ministry of Commerce. Inquiries have already been received from the Canadian firms and probably when the Government restrictions on Indian hides are relaxed, considerable trade will be done direct with India.

Enemy Move in Central Asia.

"Times" Comment.

LONDON, March 26.

The "Times" in a leader on "Central Asian Menace" after emphasising suspiciousness of the behaviour of the Bolshevik leaders in fleeing from Petrograd and proposing to abandon Moscow and pointing out that swift German advances upon Nikolaieff and Kharkoff indicate converging movement towards the coal and iron fields of Donetz Basin, proceeds to say that the imperative problem is arising for Britain. The Turks may already be at Batum which is the terminus of Trans-Caucasian line, and they must also be moving from Erzerum in the direction of Kars, west of which at Sarikanih they will obtain access to an important branch of the line, and having seized these termini, they will probably shortly reach the Caspian Sea despite possible resistance of disorganised troops of the New Caucasian Republic.

British Vessels Sunk.

LONDON, March 26.

The Admiralty states that a minesweeping sloop struck a mine and sank on the 22nd. Two officers and sixty-four of the crew were lost. A destroyer after collision on the 23rd sank. One officer and one man were lost.

**Naval Aeroplane Activity.
Seventeen Enemy Machines Felled.**

LONDON, March 26.

Naval aeroplanes from Dunkirk, between the 21st and the 24th, destroyed ten enemy machines, drove down seven out of control, brought down a hostile balloon and carried out three bombing raids on the Bruges docks, obtaining many direct hits on sheds and quays. Some bombs burst close to the destroyers. The aeroplanes attacked several torpedo boats, a destroyer and an armed trawler. One pilot who was forced to descend in the sea was picked up by a French destroyer. All the others returned.

Russia**Russo-German Peace,
Germany's Offer to Allies**

ALLAHABAD, March 26.

LONDON, March 22nd. The interest attaching to the recent official announcement that an important conference of the Allied ministers preceded the issue of the Entente's manifesto on the terms of the Russo-German peace is considerably enhanced by a Reuters telegram from Moscow. This mentions the prevalence there of a rumour that Germany offered the Allies peace with important concessions in return for the recognition of the Brest Litovsk treaty -- ("Pioneers special cables.")

Japan**Intervention Unnecessary.**

LONDON, March 26.

A telegram from Tokio to the "Daily Mail" says:—In the House of Peers, Count Terauchi, the Premier, replying to an interpellation said the Government had not considered the question of intervention in Siberia, because Japan was not menaced by the presence in Siberia of numerous war prisoners whose power was negligible.

Japan Preparing to Enter.

A telegram to the "Times" from Tokio says:—In spite of political disruption which is likely to result in the resignation of the Cabinet, there is indisputable evidence that Japan is preparing to enter Siberia after a declaration of her motives and objects to the Russian local authorities.

Anti-Bolshevik Movement

Telegram to the "Times" from Peking says General Semionoff's movement against the Bolsheviks is receiving substantial support.

Italy**ITALIAN FRONT
Enemy Offensive Expected.**

LONDON, March 29.

Mr. Ward Price wiring from the Italian headquarters says:—A great enemy offensive in the Trentino is expected in two or three weeks, when the snow has cleared from the mountains. Besides powerful preparations in the rear, the Austrians in the front are endeavouring to sap the Italian spirit by distributing mendacious literature.

Holland**The Dutch Shipping Question.
South Africa's Protest.**

LONDON, March 24.

CAPE TOWN:—In the House of Assembly, Hertzog attacked the allies for taking over the Dutch ships and asked whether South Africa was a partner in this act. Botha pointed out that South Africa, as a part of the Empire had to do her duty in helping to see the war through. South Africa had not been consulted, but he declined to express views which might lead to further trouble. He emphasised that he certainly would not do anything to help Germany. (Cheers.)

Palestine**Operations in Palestine.**

LONDON, March 25.

An official communique from Palestine says, we have extended our positions on the left bank of the Jordan. One of our patrolling machines attacked five aeroplanes and brought down three out of control. King of Hedjaz's troops near Jeddah, seventy-eight miles northwest of Medina, surprised and destroyed a Turkish Camel Corps.

United States**Third Liberty Loan.**

LONDON, March 26.

WASHINGTON.—McAdoo Secretary of Treasury, announced that the amount of third Liberty Loan is three billion dollars at four and a quarter per cent. All subscriptions will be accepted.

Central Powers**A German Motorboat Seized.**

LONDON, March 24.

WASHINGTON.—An American warship has brought to the Pacific Port a sixtyfoot motorboat "Agassiz" manned by German crew. It is stated that the vessel was operating as a raider in the Pacific and was capable of sinking any merchantman. It is alleged that she was fitted out on the west coast of Mexico.

Count Hertling's Speech.**Responsibility of Further Bloodshed.****Statement on Destinies of Russian Provinces.**

LONDON, March 26.

Speaking in the Reichstag, Count Hertling said that Esthonia and Livonia were east of the frontier fixed by Brestlitovsk treaty; but we hope to have close friendly relations with these countries. He declared that Germany's enemies had not yet showed the least inclination to finish the terrible war hence the responsibility for further bloodshed was on their heads. (Loud cheers except from the left.) He suggested it was necessary to police Esthonia and Livonia until internal security was guaranteed. The destiny of Courland which had old cultural relations with Germany was reserved till conditions there had been consolidated. With regard to Lithuania, he referred to a resolution of Lithuanian National Council for close union with Germany and foreshadowed ultimately an independent Lithuania. Independence of Poland had been proclaimed by two Emperors in 1916, hence further shaping of that state was only possible by negotiations between Austria and Germany on one hand and Poland on the other. Speaking generally of Russia, Count Hertling said that Germany did not contemplate opposing the justified wishes of liberated Russia. Hertling concluded when peace with Rumania has been signed, then peace will reign on the whole of Eastern front; but do not indulge in delusions. The world peace has not yet been accomplished. Our enemies' aims seem still to be to fight until we are destroyed. We shall not lose courage. We are prepared for everything and are ready to make further sacrifices. (Cheers.) God will continue to help us. We have confidence in incomparable army and steadfast nation."

INDIAN TELEGRAMS.**(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)**

(BY WIRE.)

Bombay**Bombay Chamber of Commerce.****Attitude Towards Reforms Discussed.**

BOMBAY, March 26.

Presiding over the annual meeting of the Bombay Chamber of Commerce the Hon'ble Mr. M. N. Hogg in moving the adoption of the report referred to the coming reforms said:—We are all awaiting with keen interest the result of the Secretary of State's and Viceroy's deliberations. Within a few months, their scheme will be published and will be submitted for public discussion, and we shall have to decide what attitude to adopt towards it. Whatever that scheme may be, I think that the decision will be one of the most important which this Chamber and non-official European community in India generally have ever been called upon to take and in this connection I venture to make two suggestions. The first is that it is the duty not only of the members of the committee but of every member of this Chamber and of every European in India to give very careful study and thought to the problem of the future political progress of this country. It is a very complicated and difficult problem and only by doing so can we hope to arrive at a wise decision on it. The second is that when the scheme is published we should approach it not in a spirit of hostility not with an eagle eye for all the defects from our own point of view, for it is beyond the wit of man to devise a scheme which is going completely to satisfy everybody, but in a spirit of receptiveness and with a desire to find in it if we can a platform of union between moderate Indian opinion and ourselves. In saying this I do not mean that we should accept blindly anything that may be proposed, or that we should sacrifice the principles which may appear to us to be of vital importance, certainly we should not. But as I said at a public meeting held by the European Association last year I do believe in the existence of a large body of moderate Indian opinion whose views are not irreconcilable with our own, and my sincere hope is that the Secretary of State's proposals will be such as can be generally accepted both by that body of opinion and ourselves, for by such an union I believe that the interests of India and as a corollary of our own community will be best served.

Continuing Mr. Hogg referred to the Income-Tax Bill and pointed out that the Government had met their views in a fair manner. With regards to the Indian Defence Force he maintained that the Chambers criticisms in regard to its working had been justified and their contention vindicated. He finally thanked the chamber for re-electing him Chairman.

Cotton Trade Representatives Meeting.**Resolutions.**

BOMBAY, March 26.

At a meeting of the representatives of cotton trade yesterday the following resolutions were passed: (A) ready market in Broach cotton be opened from date as usual and (2) all forward business in good Broach be discontinued until further notice and trading in other contracts be opened as usual. The proceedings lasted for over two hours and a half. There was great divergence of views among the members. One resolution was to the effect that an application be made to the Government to fix the prices of Broach as well as other kinds of cotton and to control the export of the same to Japan. The resolution was rejected. The Hon'ble Mr. Cadell took no part in the discussion, but in reply to Mr. Porahottandas Thakurdas said that he could not say what the Government would do, but if they sent him a well-considered scheme he promised to forward it to the Government of India.

Kaira Agriculturist's Meeting.**Mr. Gandhi's Advice.**

BOMBAY, March 27

A correspondent telegraphs from Madlad (Gujarat) that a large meeting of agriculturists of Kaira district was held on the 22nd instant when in view of Government's refusal to suspend revenue collection till the next year Mr. Gandhi advised the agriculturists that if they really and honestly believed that their crops were less than four annas they should resort to passive resistance by refusing to pay the revenue and allow the Government to recover the rent in any manner they pleased. Mr. Gandhi said for some months past an agitation was on foot regarding failure of crops in Kaira district (Gujarat) and they petitioned government to suspend the collection of revenue till the next year. Independent enquiries he said were carried on by the Gujarat Sabha, the Hon'ble Messrs Patel and Parekh and three members of the Servants of India Society as well as by himself and they came to the general conclusion that in most villages in the district the crop was less than four annas. During the enquiry he had seen Government officers and addressed the Government. The final result was that the Government was unable to grant suspension and would resort to coercive measures to collect the revenue. He pointed out the serious consequences if the people did not pay up revenues, explaining also why the rich should not pay for the protection of the poor and advised them to resort to "Satyagraha" or passive resistance. Some 200 agriculturists small and big signed the following declaration:—Knowing that the crops of our village are less than four annas we had requested the Government to suspend the revenue collection till the ensuing year. As however the Government has not acceded to our prayer we the undersigned hereby solemnly declare that we shall not pay full or the remaining revenue, but we will let the Government take such legal steps as they may think fit to collect the same and we shall gladly suffer all consequences of our refusal to pay. We shall allow our lands to be confiscated, but we shall not of our own accord pay anything and thereby lose our selfrespect and prove ourselves wrong. If the Government decide to suspend the second instalment of the revenue throughout the district those amongst us who are in a position to pay will pay the whole or balance of the revenue as may be due. The reason why those of us who have money to pay and still do not is that if they do the poorer might in panic sell their things or borrow to pay and thereby suffer. Under these circumstances we believe it is the duty of those who are able to pay to protect the poor.

Passive Resistance in Kaira.

BOMBAY, March 27.

As a result of refusal by the Government to recognise agricultural distress in the district of Kaira (Gujarat) as represented by Agriculturists and the grant of suspension of the revenue collection asked for a passive resistance movement has been inaugurated under the leadership of Mr. Gandhi. Ryots are, at his instance, signing a vow not to pay full or remaining revenue and to suffer any consequences of their action. A correspondent who sends an account of the meeting on the 22nd instant at which the movement was inaugurated states that 200 farmers, had already signed the declaration.

Indian Home Rule League Conference.

BOMBAY, March 27

The second Conference of Indian Home Rule League met on Tuesday night in a spacious Mandap at Chowpatty, Bombay. It was attended by a large number of delegates from different parts of Bombay presidency and other places. The Hon'ble Mr. Manmohan Ramji, Chairman of the Reception Committee, in the course of his address said that it was absolutely necessary to send immediately a strong and influential deputation to England. Mr. B. G. Tilak occupied the chair. The report of the League for the year ending the 20th March 1918 showed that there were now 33,854 members on the league's roll, of whom 44 percent were Brahmans and 55 non-Brahmins. Again of the total number 12 per cent represented learned professions like law, medicine etc. There were 405 Mahomedans, 50 Parsis and 34 Christians among the members and 137 lady members. During the year the league received donations amounting to two-lakhs and thirty-three thousand.

With regard to the difficulty still prevailing in the distribution of coal throughout the country, it has been decided to reduce to some extent tonnage of coal to be carried on Government account for shipping to Bombay and Karachi from Calcutta during the next three months and to allow stocks to accumulate at collieries which will be available for transport later on. With the assistance of colliery companies it is hoped there will be available for carriage of public, coal in upward direction from coal fields sufficient number of wagons in order to keep most important industries at work.

The Hon'ble Sir William Meyer, K. C. S. I. has consented to open the head offices of the Tata Industrial Bank on Thursday the 4th April. The actual commencement of business which was advertised for the 2nd April has been postponed until the 4th April.

The Hon'ble Sir James DuBoulay who has been appointed temporary member of the Bombay Executive Council vice the Hon'ble Mr. Curtis proceeding on leave has taken charge of his office.

Punjab**A Heartrending Tragedy.**

LAHORE, March 26

The "Tribune" learns of a heartrending tragedy attended with heavy loss of life which took place at the Golden Temple, Amritsar. On the morning of Tuesday the 26th instant two balconies of a bunga close to the Akal Bunga filled with people witnessing the Holy gave way under pressure of the weight burying a large number of persons. About 40 were killed on the spot and 100 injured. The Deputy Commissioner, Health Officer and Police arrived on the scene. Dead bodies were made over to the relatives of the deceased. The injured were removed to hospitals several dying on the way. Several families had been wiped off.

ఆంధ్రదేశవార్తలు

(-0-)

బందరులోని ఆరవరీ వర్తకులు విశేష పట్టుదలతో ధనము కనూలుచేసి శ్రీకృష్ణకాపరమేశ్వరీ ఆమృతానికి ఆభరణములను వాహనములను ఏర్పరచి నవగ్రహములను ప్రతిష్ఠ చేసి చిట్టచివరకు సుమారు రు 8000 ఖర్చుపెట్టి ఏర్పరచిరి.

రాజమహేంద్రవరమునండి విశేషకు లొకరిట్లువ్రాయుచున్నాడు:— ఇప్పటి కాలపు ప్రజలు ఆచారహీనులై దైవభక్తి, భూతదయ లేకపోవుటే ప్లేగువ్యాధిప్రబలుటకు ముఖ్య కారణము. గోపాలపురం జమిందారు రాజా ఉప్పలపాటి వేంకట విజయగోపాలరాజు బహుదూరువారు ప్లేగుజాడ్య నివారణార్థము దైవమును ప్రార్థనచేయుచు మా రాజమహేంద్రవరములో వారిమేడవద్ద ప్రతిరోజున గోవులకు గ్రాసము ధర్మార్థముగా కేయించుచున్నారు.

గోదావరిలో రాజవోలుతాలూకా గోపాలపురమునందలి జోగీజగన్నాథరాజగ్రంథాలయముకొక్క ప్రథమవార్షికోత్సవము 21 వ తేదీన ముడిచి సీతారామాచార్యుల వారి యాజమాన్యముక్రింద జరిగినది. కార్యదర్శివీడికమనందు భవన నిర్మాణావసరము గురించి నొక్కి చెప్పిరి. అతీ వైద్యనాథముగారు ప్రారంభవిద్యను గురించియు పోతాపగడ నరసింహముగారు గ్రంథాలయములను గురించినను నవస్థాపించిరి. సభకు ఉభయభాషావికారదులును వృద్ధులు నగు కైరాపాపయ్యకాస్తులు వారు వచ్చియుండిరి. వారి యుపన్యాసము సభ్యుల నానందాల్పిలో ముంచివేసెను. దాదాపు 100 మంది సభ నలంకరించిరి. అభ్యుత్థులు తమ యంత్రోపన్యాసములో శ్రీ రాజా వారు మా గ్రంథాలయ భవన నిర్మాణమునకు రు 100 విరాళ మిచ్చినట్లు నడిపిరి.

పాకాల- ధర్మవరము మార్గము తీసివేయు విషయమై ధర్మవర పాఠశాల తమ యసహ్యులైన దెబ్బలకై దివాక్ బహదరు తుంపర్తి రామరావుగారి యాధిపత్యము క్రింద నీ నెల 15 వ తేదీ సాయంత్రము 5 గంటలకు పేటలోని నగరేశ్వర దేవాలయమునకు సమావేశమైరి. చిందలూరు నాగప్పగారు బండ్లపరి రంగప్పగారు పిన్న మల్లయ్యగారు మున్నగు వైశ్యకావలలు వెక్కొండు సభ నలంకరించియుండిరి. అట్టియెడ సదస్యులచే క్రింది తీర్మానము లామోదింపబడినవి. ధర్మవరము-పాకాల రైల్వే మార్గమును దీసివేసినయెడల జనుల రాకపోకలకును తినుబండముల యెగుమతిదిగుమతులకును మితి మీతిన కష్టములు సంభవించును. కానట్లు తీసివేయుట మానుకొనవలసిన దని ప్రభుత్వమువారిని ప్రార్థించుచు మహజర్లు సిద్ధము చేయవలయును. తీర్మానమును వెంటనే మద్రాసు ప్రభుత్వమువారికిని అనంతపుర కరగ్రాహిగారికిని పులికేటను తిరిగివ్రాయునకు దెలియజేయవలయును.

ఖరగపురమునండి దేవరాజు సీతారామస్వామిగారిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:— బంగళారాజధానిలో స్థిరపడుతూ తేర్పరచుకొనియున్న యాంధ్రులు తమలో బుట్టిన జాతీయచలనమును ఇతర సంఘములందు గూడ వ్యాపింపజేయుచున్నందుల కెంతే ప్రయత్నము లగుచున్నారో, ఆంధ్రులు తమ పూర్వపు ఔన్నత్యమును ఆదర్శప్రాయముగా నిడికొని, తమ యిప్పటిస్థితిని తగినంత యుచ్చస్థితికి దీసికొని రా ప్రయత్నించుట యానందనాయకము. ఆంధ్రులు స్వాధీనపరచే గారకుటకు ఈయూరి యన్ని జాతులందును చలనము గలిగించి “జాతీయనిద్రా వారసంఘము”ను స్థాపించుటే తార్కాణము. వంగదేశమున నీవర కెక్కడను ఈసంఘము స్థాపింపబడినట్లు గానరాదు. ఖరగపురవాసులే మార్గదర్శకులైనట్లు అన్నది. వీరు వనూలుచేసెడి మొత్తములో మాటికి దెబ్బనియెను వంతున ఖరగపురమున జాతీయోత్సవమునకై వినియోగింప నిశ్చయించినట్లు దెలియవచ్చుచున్నది. ఈ సంఘము మార్చి 19 తేదీన స్థాపింపబడినది. ఆంధ్రసభారత్న భండారు దండపాణి పంతులుగారు దీని కధ్యక్షులు. ఏ. ఎస్. మాధవరావు మొదలయారు వారు కార్యదర్శి. వాగ్ బాలకృష్ణ తెలంగుగారు కో కార్యదర్శి.

త్రాగుడువలన భవనస్థముగాని, యారోగ్యభంగముగాని, యిది నీలిగాని చేహరజాల దుడుట కంటెను, పరిహాస కారణము వేలులేదని విశేషకు లొకరు వ్రాయుచున్నాడు:— అంతు నేర్పిన వాడు బొంక నేర్వకతీరదు గాన త్రాగుడు

నుడుగుటచే స్వత్యములకు భంగముగలుగు ననుట యొక హామిల్లను గ్రాంటు గారి స్థూల బుద్ధికి దక్క న్యాయ విచక్షణ గల మతి యే మానవ వ్యక్తిని స్ఫురింపజాలదు. గ్రాంటు గారి ప్రవచనమే యొక్క నుగు నెడ నేటికి నలువది సంవత్సరముల క్రితమే త్రాగుడును మామృతమై యూరపున ననేక సంఘములు సంస్థాపితము లగుటకు గారణమేమి? ఆంగ్లదేశమునం దిప్పుడు మధుపానము చాలకఱకు తగ్గుటకు పోతున్నామి? గ్రాంటుగారి స్వామభవపూర్వక మగు నాతేపణ మెంత కఱకు నీత్యుక్తమో మేముహింప జాలముగాని స్వలాభమును జూచుకొని నీతికి దూర మగుట ప్రభుత్వభర్త మెంతమాత్రమును గాదు. మతియు మత్తుపదార్థ వ్యాపారమువలన యాదాయము దోంగించుట సాధ్యమాయని శంకించుటయొక బ్రభుత్వలక్షణము గాదు. ఆంధ్రపత్రిక వదిలినట్లు త్రాగుడు తగ్గుటచే ప్రభుత్వమువారికి గల్గిన నాదాయనష్ట మిం కొక విధమునం బూర్తిచేయవచ్చును.

ధర్మవరమునండి శిశిపి ఆంజనేయులు గారిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:— వర్తమాన యుగమున మహామాధిభయోత్పాదముగ విజృంభించుచున్నది ఇది భరతఖండము నందంతటను క్రమక్రమముగ నుకరముగ వ్యాప్తి కెందుచున్నది. ప్రకృతి మిరుగృత యాదేశమున మైసూరు, హైదరాబాదు, చెన్నపురి, బొంబాయి, పశ్చిమోత్తర పరగణాలు, బర్మా, బీహారు (హిస్సా) ఢిల్లీ, కాశ్మీరము, బంగాళా, మున్నగు రాష్ట్రముల యందు వ్యాపించినది ఒక్కొక్కచోట రాజ్యములు—కొన్ని యెడల మండలములు— మండల భాగములు— సంపూర్ణముగ నీవ్యాధికి వశమైపోయినవి. మైసూరు, హైదరాబాదు రాజ్యములయందు పూర్తిగా నిదినిడియున్నది. మూడవది యగు చెన్న రాజ్యమునం దన్నచో బల్లారి, అనంతపురము, నేలము, కర్నూలు, కోయంబుత్తూరు, ఉత్తరాగ్రాదు, చెంగల్పట్టు, కడప, చిత్తూరు, మలబారు, మధుర, విశాఖపట్టణము, కృష్ణ, నీలగిరి, దక్షిణకన్నడము, ఈవరుసను మండలములలోను మహామాధి సోకిన గ్రామములు మూడువందలు నెను బదియొకటి. ఇందు మొదటి యెరు మండలములలోన వరుసగా 127,66,52,51,49, గ్రామములలో నీవ్యాధి నెలకొనియున్నది. బల్లారి మండలమున ఆలూరు, బల్లారి, తాలూకాలు సంపూర్ణముగ మహామాధికి లొంగిపోయినవి. ఆయోమార్గ సమీపమున గల గ్రామములనే గాక నిదనకెన్నడును కనివినియెటుంగని యే మాటు మూలలనుండు పల్లెలనో సందర్శించి— యందలి పల్లెలను స్ఫురించి వారిజాతి గొనుచుంటున్న యీ మహామాధి యెడల గాన్పించిన కవినీకేషము.

సంయుక్త రాష్ట్రముల కాంగ్రెసు సాయుసంఘము:— గొ. డాక్టరు లేజుబహదూరు సప్రభాగారి అధ్యక్షత క్రింద వార్షిక సభ జరిగినది. గొ. మోతీలాలు నైప్రహాగారధ్యక్షులుగను గొ. పండిత్ గోకర్ణ నాథ మిత్ర గొ. పండిత్ మదన మోహన మాలవ్యా, గొ. మహమ్మదాబాదు రాజా గొ. సుబబ్లాదేవు, గొ. గన్నీగార్వసు ప్రసాదు ఆధ్వనాగా రుపాధ్యక్షులుగను మైసూరు నైప్రహా ఎల్. పి. జుట్టిగార్లు కార్యదర్శులుగను నియమింపబడిరి.

విజ్ఞాన చంద్రికా బుక్కుడీపో, మౌంటు రోడ్, మదరాసు.

ఇక్కడ తెలుగు పుస్తకము లన్నియు వ్యాపయమైన తెలకు దొరకున కాటట్లూగు ఉడితము. డాక్టరు. ఆచంట-లక్ష్మీపతి, బి. ఏ. ఎం. బి. సి. ఎం. (946-887) మే జరు.

అమృతార్ణవ అవలేహ్యము.

శరీరహ్యము రక్తమును శుద్ధిచేసి పీర్యమును హెచ్చించి బలమును కలిగించి యుష్ణశక్తియను చేసి చేతి కాల్చి మంటు పోగొట్టును. మెదడును చల్లచేసి శరీరమునకు లేజన్యును కలిగించును. దీర్ఘత్వము, భేదులు, తలనొప్పి, రొమ్మునొప్పి మొదలగువానిని తీపుక నివారించును.

అర్ధపాన దబ్బి 1-కి రు. 2-0-0.

వైద్యశాస్త్ర మనోశంకర్ గోవింద్, అనంతపురం పోస్టాఫీసు, 157, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

మా దివ్యామృతమును వాడెనవారికి

ప్లేగు! బాధరామ. భయంలేదు. కలరా!

వాసుదేవరావుగారి ప్లేగుమందు అమృతపానకమును నేను ఆనేకులకు యిచ్చి సంతృప్తికరమైన గుణమును పరికొనించినాను. గుణమునుబట్టి క్రయం రు. 1 చాలచౌక.

ఎం. ఎల్. నరస్సు ఎం.ఎ. సబ్-మేజిస్ట్రేటు అసిస్టెంటు ప్లేగు ఆఫీసరు, అనంతపురం.

అమృతకటి 100 (ప్లేగు మార్తలు) రు. 5

విషాచిమర్దిని (కలరా మందు) రు. 1

వాసుదేవ ఫార్మెసి, అనంతపురం.

ఫిల్లిను సర్కసు

ప్రాగ్రామునందు గొప్ప మార్పు పాశ్చాత్యవన్యమహామృగ ప్రదర్శనము ప్రతిరాత్రి మహాజనుల సర్గునునదర్శించి ఆదరించుచున్నార “ గోపాలకునికి ప్రేయము ”

50 మంది గోపాలకులును, గోపస్త్రీలును, రెడ్ ఇండియనులును, దోపిడిగాండ్లును, గుట్టుములును, ఇతర జంతువులును ఈ ప్రదర్శనమున చిత్రవిచిత్రముగ ఆటలాడును.

మార్చి 25 వ తేదీనుండి మా చతుష్పాత్తులలో అతి చతుత్కారముగల “సాం”ప్రిన్సు అనబడునది అతి సంతోషకరముగ ప్రదర్శించును.

అమెరికాలో నుండు అనాగరికులగు మొట్టలు జనుల ప్రహసనము జరుపబడును.

ఇటీవల ఈ ప్రహసనమువలన బొంబాయి యంతయు ఉత్సాహముతో పొంగి పోయెను.

అందరికి ఆనందములమైన రేటు:— రు. 4, 3, 2, 1, ఆ. 8. (1094) టిక్కెట్లు మిస్సిస్కర్తు కంపెనీయెద్ద దొరకును.

నోటీసు (1131)

తిరుమల తిరుపతి వైరా దేవస్థానములలో, 1917 వ సం॥ డిశంబరు నెల 1918 సం॥ జనవరి నెలలలో రాబడిన బంగారు వైరా వస్తువులు, ఈ దిగువ కనుపరిచిన వాటిని; 1918 సం॥ ఏప్రిల్ నెల 2 వ తేదీ వరకు 11 గంటలు తిరుపతి దేవస్థానం ఖజానావద్ద వేలము వేయబడును. ఏలములో సవాలు చేయ కోరువారు దేవస్థానము కచ్చేరిలో, ముందుగా రూ 100 లు ధరావతు కట్టి ఏలములో సవాలు చేయవలసినది. ఏలము పూర్తియైన తేదీ లాగాయతు 30 దినముల లోపల ఏలము మొత్తము చెల్లించి లాట్లు పుచ్చుకోవలెను.

సుమారు మొత్తం.

- (1) బంగారు దఫా 1-కి తులారు 30 వంతున 885-9-8 తులారు.
- (2) బంగారు నాణ్యములు లాట్లు గా రకములు 11
- (3) వెండి దఫాను 1000 తులారు వంతున 2879-8-0 తులారు.
- (4) వెండి నాణ్యములు లాట్లు గా రకములు 7
- (5) హలి రూపాయలు రు. 1854
- (6) తేగడ రూపాయలు దఫాను 1000 రూ. వంతున రు. 1432
- (7) తేగడవైసాలు 1 లాట్లు గా రు. 200
- (8) తాంబం నక లాట్లు గా తేగడ. 360
- (9) రాగి వైరా పాత్రలు.
- (10) వస్త్రములు వస్త్రాలు.
- (11) కర్పూరం వస్త్రాలు చిల్లర జీనసి సామానులు.

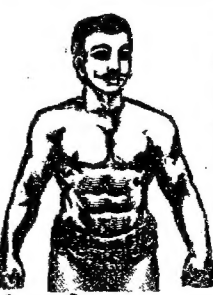
ఎం. సూర్యనారాయణరావు, (విచారణకర్తల పారికాను.)

అమృతనంజీవి లేహ్యము,

అయి:కాంత మూరము.

ఈ లేహ్యము, మార్గము అనుభవజ్ఞులచే శుద్ధ వనమూలికలతో తయారుచేయబడినది. ఈలేహ్యము, మార్గములచే సర్వ విధములగు మేహసంబంధమైన వ్యాధులు నివారణ కాగలదు. ప్రపంచమున నుభయసంబంధమైన నెగ రోగములచే యెందరు బాధ నొందుచుండుటలేదు. అట్టివారి కిది దేవతావరప్రసాదము. దీనిని నేవించినరక్తముశుభ్రమై, పుష్టి నిచ్చి సరములకు పలుత్యమును కలుగ చేయుటలో మేటియైనది.

దీనిని స్త్రీలు, పురుషులు, అందరును వాడవచ్చును. (566) 48 దినములు నేవించు లేహ్యము, వ్రాసకముగల నెట్లు 2-కి 8-8-0 24 దినములు నేవించగల నెట్లు 1-కి 1-12-0 1 నెట్లుకు పోష్టేజి 0-4-0. 2 నెట్లు కొనువారలకు పోష్టేజి ఇవారి. చిరునామ:— లేహ్యము డిపో, నెం. 6. వేంకటేశ్వర్తి వీధి, సామలూరు పేట, మదరాసు.

నుందరము! స్వదేశీయము!! ఉపయోగము!!!

ఆంద్రమైన 1918 క్యాలండరు

మార్చి 31 తేదీలోపు అమృతాంజనము డిపోవారి రు.5 ల మందును నొకేసారి గొనువారలకు ఒక క్యాలండరు ఉచితముగ పంపబడును.

ఇతరులకు క్యాలండరు 1-కి వి. పి. ఖర్చులు సహా 0-3-0.

వి. పి. X కాక, ముందుగా చీట్లు పంపినవారికి క్యాలండరు వేరకున్నచో మా జవాబుదారి యుండదు. కొలది ప్రకటనములను చూడండి. ఆకాభంగము గలగలకుండుటకు త్వరపడుట యుక్తము.

తామరలైలము	గడ్డికిలైలము	మోహనిలైలము
డబ్బీ 1-కి 0-5-0	డబ్బీ 1-కి 0-4-0	సీసా 1-కి 0-12-0

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధాపధిము

చక్కని డబ్బీలో నెల రూ. 0-8-0 ; డబ్బీ 1-కి రూ. 5-4-0

పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము. అన్ని చోట్లలో విక్రయించబడుచున్నది

అమృతాంజనం సి పో,

109, ప్రేరినోడ్, బొంబాయి.

6, తంబు శెట్టివీధి, మదరాసు.

వాధాపీడితులకు నరము: ఐనొడిక సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధిసారసవరిల్లా

అనంతరపు రక్తమలన బనించు వాధ్యులకు కీరీటమంబటి మందు. కుడుపులను, మచ్చలను, గండమాలలను తొలగించు, ప్రాంతదోషాలను అన్ని విధములనన గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన క్షుణ్ణ కారణి

(33)

వనోపధిసారసవరిల్లా గుణ మిచ్చుట నిర్మలముగా, సహజమైనను వ్యధ్యవచ్చినను అన్ని విధములైన వానములను పోగొట్టును. కీరీటమంబటి పాదరసదోషములను, మలబద్ధమును కార్యసంబంధమును నొప్పులను పోగొట్టి రక్తమలను తొలగించును. కీరీటమంబటి గలగలమును. 15 రోజులవరకు మంటుటకు 4 కోస్తుల బుడ్డిలో అమ్ముబడును.

ప్రాప్తియరు:— పి. డి. సావంత్. 144. ఫననవాడి. నెం 2 బొంబాయి. Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi. No. 144, No. 2, BOMBAY.

ఒక బాపాలివి ప్రశంస

48 కోస్తులకంటే అప్పురాయ నిరంతరము. నెల 0-4-0 పోస్టేజి అధికము.

ఆంధ్ర నర్మకళాకాల-నిద్యా ప్రవృత్తి.

ఇది త్రియత కట్టమంది రామలింగారెడ్డి గారికి ప్రాముఖ్యత. నెల 0-4-0 పోస్టేజి ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రవత్రికాకార్యాలయము, 7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

మోసపోకుడు

తుప్పుపట్టినయకుండ చేయురంగులను తక్కువధరలకు కొని మాసపోకుడు. అట్లు తుప్పుపట్టకుండ చేయునది యొక్కటియే.

వెయిలెన్ డవ్ అందు కంపెనీవారి "బిటు మాస్టిక్ సొల్యూషన్."

Wailles Dove & Company's "BitumasticSolution."

దీనిని వంటెనలకు కప్పులకును నుచుయోగించుటకు ప్రపంచమందంతట చాల మంచిది. దీనిని సాధారణముగా రైలువే కంపెనీలును మ్యూనిసిపల్లువారు పల్లికు వచ్చువారు బొగ్గుగనులవారు లోహగనులవారు ప్రపంచమందంతట ఎక్కడ చూచినను వాడుచుందురు. రాలిపోవుటగాని పగిలిపోవుటగాని యుండదు.

వెల రూ. 56-0-0

చాల వింజల్లు:—ది సౌత్ ఇండియా ఇండస్ట్రియల్సు, లిమిటెడ్.

ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ ఆంధ్ర ఇంజనీరింగు వర్క్సు.

తపాలపెట్టె నెం. 55కి రు,

389

మదరాసు

ప్రకాశమొక గోరునప్పుడు ఈప్రతిక పేరుకూడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము.

అకిర

X రాశియ నోగనివారికి:— త్రిలగు గలుగు ముతుకూల బహిష్టి కాకుండుట. అకాలబహిష్టి, మైలకాత్తి గాను, తక్కువగానుపోవుట, దుసుమరోగము, సంతానహీనత, రక్తహీనత, మలబద్ధకము. నూతివాతము, కీళ్లనొప్పులు, అరికాళ్లు, అరచేతులు మంట మొదలగు త్రిమర్మ వ్యాధులను వీడుదురు.

వెద్దబుడ్డి రు. 8-0-0.

చిన్నది రు. 1-10-0

అమృత

రక్తమిథి ద్రావకము:— ఇది రక్తహీనత, మలబద్ధకము, అజీర్ణము, కీళ్లనొప్పులు, సోమరితనము, మేహప్రణములు, నుఖసంకటములు, నిస్సత్తున, కడుపులో మంట మొదలగు వ్యాధులను నివారించి శరీరమువలన కాంతిని నుఖమునకు తేజస్సును యిచ్చును.

వెద్దబుడ్డి రు. 8-0-0.

చిన్నది రు. 1-10-0.

అరగ

జ్వర నివారిణి

బుడ్డి 1-కి రూ. 1-0-0

కేసరికుటీరం, ఆయుర్వేద ఔషధశాల, 166, 9, బందరువీధి, మద్రాసు.

ప్రాంతి:—సికింద్రాబాదు అండ్ నెల్లూరు.

301 పాశ్చ్యపు వేంకటాచల 59

పండితులవారి సిద్ధాపధములు.

లోకామయవార కస్తూరిమాత్రల నిప్పుడైనను పరికింపును.

యోగ్యతాపత్రములు.

మ॥ రా॥ డాక్టర్ ప్రభాకర్ ఫెలో ఆయుర్వేదిక్ యూనివర్సిటీ, గ్రాజియేట్. ఎస్. జి. ఇన్స్టిట్యూట్, లండన్ కళాశాలింగ్ కెమిస్ట్రీ ఎగ్జియర్ షన్. సం. 2. బొంబై, పేరు వ్రాసినది. తమ "లోకామయవార కస్తూరి మాత్రలను, ఉపయోగించుటవలన, శ్వాసోచ్ఛ్వాసముల వ్యత్యాసము, అజీర్ణము, మలబద్ధము, ప్రక్కనోప్పి, కడుపునొప్పి, అన్నాకజ్వరము, పిత్తసంబంధరోగము, చిడ్డల యెముకవాతములన్నియు, గుణచయ్యెను, తమవద్దకు ప్రతిదినము వచ్చు రోగులకు, నీకస్తూరి మాత్రలనే, స్వదేశీ ఔషధములు ముఖ్యముగా నీయవలయు నని శిఫారసు చేయుచున్నాను.

మ॥ రా॥ పి-ఎస్-అయ్యతరావ్, సీనియర్ సర్జన్, స్వామివరీ కమిషనర్, మైసూరు గవర్న మెంట్; పేరు వ్రాసినది. "లోకామయవార కస్తూరి మాత్ర"లను నే నుపయోగించి యున్నాను.

పండితులు వారే పత్రికయందు ప్రచురపరచినట్లే అనేకోత్కృష్టమగు, గుణజలను ఈమాత్రలు గలిగి యున్నవని నేనుచెప్పుట కానందభరితుడనగుచున్నాను.

రిజిస్ట్రేషన్ యావ్యాపార గురుతులు, ప్రతి సీసాయందును ఉండును; చూచి తీసికొనవలెను.

అనుపానపత్రము, ప్రతిసీసాలో నూర్చి యుండును. కిరీటమాత్రలను సీసా 4 అణాలు, మూరితు.

6 సీసాల నొకసారి కెప్పుండునొకటవాల ఖర్చుతోచేరి	రూ. 1-8-0
12 సీసాలొకసారి కొనిన	2-12-0
25 సీసాలొకసారి కొనిన	5-0-0

సమస్తరోగములకు మావద్ద అయ్యతరావ్ గారు సిద్ధపాధములు వారరును.

వినియోగము:—ప్రతి సీసా రాసువ వైద్యశాల, మైసూరు.